

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K. — t.
Vidéken 9 K. 4 K. 50 t.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, 42 Gyarmathy-palota, földszint az udvarban.

Győz az ellenzék.

Khuen gróf miniszterelnök ma, Lovranából hazaérkezett Budapestre. Ámbár olyan indoka a tovább ottmaradáshoz, mint aminő vasárnap volt, most is lett volna, tudniillik az idő most is olyan szép és ezenkívül a politikai helyzet nem teszi feltétlenül szükségessé Khuen gróf Budapesten való tartózkodását. A kompromisszum tárgyalások se fejlődtek odaáig, hogy a miniszterelnök beavatkozásának ideje elérkezett volna.

A mai nap legfontosabb eseménye természetesen az, hogy a helyzet szánására irányuló kompromisszum tárgyalások megkezdődtek. Az egész politikai élet érdeklőse e tárgyalások felé irányult és eltérő óhajtsókkal bír, de többnyire leginkább azzal a kívánsággal, vajha az akció által kedvező eredményeket érhetnének el.

Most már a munkapárt is sokkal több azoknak a száma, akik a békes megegyezést óhajtják és az erőszakot perhorezkálják. A munkapártiak maguk mondják, hogy e hangulatváltozás előidézésére rendkívüli hatással volt Andrássy Gyula gróf cikke, amit a munkapártiak, a Hungáriában való összejövetelükön élénken tárgyaltak és többen hangoztatták, hogy a cikk argumentumai után lehetetlenség

az erőszakra vonatkozó terveket támogatni.

A tárgyalások jelentőségét fokozta az a körülmény, hogy Auffenberg, az új hadügyminiszter Budapestre érkezett és a képviselőházban a miniszterek közül leghosszabb ideig Székely Ferenc igazságügyminiszterrel tanácskozott, amit a katonai büntető perrendtartásnál eszközölhető módosításokkal hoznak összefüggésbe. Még hosszasan maradt Auffenberg Budán, a miniszterelnöki palotában, ahol Khuen gróf miniszterelnököt kereste fel. Beavatottnak látszó helyről értesülünk, hogy Khuen grófnak leginkább azét kellett hazajönnie, mert Auffenberggel meg akarta beszélni azokat a pontokat, amelyek a javaslatokban a béke érdekében esetleg megváltoztathatók.

A kormány minden hatalmát felhasználta, hogy a törvényhatóságok által elítéltesse az obstrukciót és most mégis a kormány lép a kompromisszum útjára az elítélt — obstrukcióval szemben, nyilván érezvén a bizalmi nyilatkozatok gyenge erkölcsi tartalmát. A kormány azt hirdette, hogy nincs terminushoz kötve és most maga siet, hogy a tarthatatlan helyzetnek véget vessen. Egyszóval mindenben és mindenütt önmagát dezavualja a kormány. Ezért szánta rá magát az utolsó

eszközre, a parlamenti erőszakra; mivel azonban ehhez már nincs elég bátorsága: legyen tehát kompromisszum. De legyen őszinte és becsületes. Ne mondja, si vis bellum, para pacem! — És ne akarja ez uton az ellenzékét törbeesalni, egymással ellentétbe keverni, taktikai hibára, vagy mulasztásra kényszeríteni, hogy aztán hajrá! „Legyen vége a komédiának!”

Már előrelátható, hogy ilyen kísérletbe beletörne a bicskaja.

Mert egyfelől Andrássy leleplezte a tervet, másfelől az ellenzéki pártok nyitott szemmel nézik a játékot s a kormányt abból a kényszerhelyzetből, melybe belejutott, ki nem eresztik.

A kormányon van a sor, hogy a békére, vagy a kompromisszumra komoly ajánlatot tegyen. És ha az ellenzék e korrekt állásponttól le nem tér, győzelme biztos.

Politikai hírek.

Zichy gróf Bécsben. Félhivatalosan jelentik, hogy Zichy János gróf kultuszminiszter ma reggel Bécsbe érkezett. Amint ugyancsak félhivatalosan már az éjjel jelezték, a miniszter „magánügyben” utazott az osztrák fővárosba.

Nyakkendő újdonságok Feketénél

Rózsával álmodom . . .

Rózsával álmodom s tövisek közt járok,
Szeretetre vágyom s egyedül bolyongok,
Déliárbját láttam csak a boldogságnak,
Nem árnyékombul szegődött a bánat.

S meg kellett tanulnom, némán, érzéketlen
Szerelmes szívemet halálra ítélni,
Szép álmaim felett, könnytelen szemekkel,
Dacosan, gögösen, — napirendre térni.

Osváth Zeuzsika.

Ut a menyországba.

Amidőn a göröngyök tompa dobbanással hullottak a nyitott sir szélén a fakoporsóra, durva kéz ragadta meg a kis Anetta összekulcsolt kezeit és kivonta őt a csendesen beszélő férfiak és fehérkötös asszonyok csoportjai közül.

— Tehát Péter bácsi magával viszi a kicsikét, kérdezték néhányan.

Péter bácsi nem válaszolt nekik, hanem tovább ment, de valamit mormogott a fogai közt, amit senki sem hallott. Háta könnyen meghajlott a kék munkás kabátban, a kis leány járása pedig feszes volt kikeményített ruhájában. Amint egyedül voltak, az öreg a leányhoz fordult és sokáig nézte világos sze-

meivel, melyek ráncos szemöldökei alól tekintettek.

— Szívesen jössz velem ugy-e? — kérdezte és megcirógatta Anna arcocskáját csontos kezeivel.

A gyermek arca elé emelte egyik karját s újra sirni kezdett.

— Visszamegyek nagyanyámhoz, nagyanyámhoz . . .

— Nagymamád elment, Anetta.

— Visszamegyek nagyanyámhoz.

Az ut elhajtásánál volt Anetta lakása széles sárga szalma tetővel. Az ajtó nyitva maradt s benn egy vékony, félénk hang egyre kiáltotta:

— Nagyanya, nagyanya.

A földmives szemei lassankint hozzászoktak az alacsony szoba homályához, hova csak gyér villágosság hatol be a függönyvel félig eltakart ablakon. Kezdték megkülönböztetni a nagy üres ágy mellett egy asztalt, azon egy félig leégett gyertyát, egy kicsorbult csészét és a széken egy imakönyvet.

— Bizonyára a padláson van, szolt Anetta.

A számolyra mászott és a csapóajtót gyenge karjaival felemelve, felkiáltott:

— Nagyanya!

Senkisé nem válaszolt. A kis leány meg hallgatott. Kivülről a kakaskukorékolás hal-

latszott a csöndben. Anetta elbocsátotta az ajtót, lelépett a számolyról és gyermeki kétségbeeséssel földhöz vágta magát.

— Jöjj! — szolt neki Péter apó.

Péter apónak két leánya és egy fia volt: Magda, Náni és János. Magda volt a legidősebb és a szemei világosak voltak, mint atyjáé, János volt a legfiatalabb.

— Egygyel több vagy kevesebb nem sokat határoz, — szolt Péter a feleségéhez, csak nem hagyhatom magára a kis férget.

És a jó Norina így válaszolt:

— Jó Isten, mennyire hasonlít a nagyanyjáéhoz. Ugyanaz az arc, ugyanaz a szem!

A kis Anette tehát testvére lett a három gyermeknek. Együtt járt velük vizet merni, fehérneműt teregetni, tehenet vakarni és együtt játszott velük a réten.

— Hol a nagymama? — kérde egy izben.

Magda és Náni zavartan néztek rá. A kis szöke Jani azonban rövid nadrágocskájában élénken válaszolt:

— Nézd csak, Anette, ők nem akarják neked megmondani, pedig jól tudják. A mama beszélte, hogy nagyanyád a paradicsomban van . . .

— És hol van a paradicsom? — kérdezte Anette kíváncsian.

Országgyűlés. A képviselőház ülése.

1911. október 12.

Berzeviczy Albert elnök 10 órakor nyitja meg az ülést.

Hitelesítik a jegyzőkönyvet. (Jegyzőkönyv olvasása közben lépett Khuen-Héderváry a terembe, a kit a jobb oldal élénken éljenez.)

Elnök: Bemutat néhány kérvényt és feliratot, melyre ellenzék névszerű szavazást és annak holnapra való halasztását kéri.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök beterjeszti a tulkiadások jegyzékét.

Lukács László pénzügyminiszter beterjeszti az 1912. évi költségvetést és elmondja expozéját. Különös jelentőséget tulajdonít a jövő évi állami költségvetésnek, mert ezuttal mutatkoznak azok a költségek, melyek a véderőreformmal kapcsolatban vannak. Kimutatja, hogy az ország pénzügyi helyzete a véderő reformálása által nem alakul olyan kedvezőtlenül, a hogy azt a vita folyamán emlegették. Már a tavalyi év eredménye is meglehetősen kedvező, mert a pénztári készlet az év végén 60 millió felesleget adott. Vácolja az egyes tételek emelkedésének szükségességét, maga, a horvát dotáció egy millió-kétszázötvenezer koronával emelkedett. Ezután áttér a részletekre. Elmondja, hogy a dohánykiadások négy millióval emelkedtek, míg a bevételek ezzel szemben 20 millióval emelkedtek.

Ismerteti ezután az egyes tárcák szükségleteit. A kereskedelmi tárcánál a legnagyobb összeget az államvasutak tétele foglalja le. A földművelési tárcánál két millió többletet kellett felvenni az erdészeti tisztviselők status rendezésére. A kultusztárcára nézve kijelenti, hogy a népnevelés költségei ismét öt millióval emelkednek. Új tantervek kinevezése és iskolák felállítására kell a többlet. A tanítók status rendezése folyamatban van. A szakiskolák fejlesztésére 580.000 koronánál kellett nagyobb összeget felvenni az eddigénél. Az átmeneti kiadások négy milliót tesznek ki. A harmadik egyetem felállítására vonatkozó tárgyalások már annyira előhaladtak, hogy szükséges volt két milliót erre a célra is felvenni a költségvetésbe. A nem állami iskolák segélyezésére is nagyobb összeg kell. Jelenti továbbá, hogy az új nemzeti színház felépítésére 600 ezer koronát vett fel.

Áttér ezután az igazságügyi tárcá költségvetésére.

Végül a honvédelmi tárcá költségvetését

ismerteti. A rendes kiadások két és fél millióval emelkedtek, hogy két tüzér ezred felállításához szükséges előmunkálatok megkezdődhessenek.

Szünetet kér.

Szünet után.

Lukács László pénzügyminiszter: Eddig ezeket a kiadásokat ismertette, most pedig áttér az állami bevételek ismertetésére. A pénzügyi tárcá bevételeinek emelkedése ötvenhétmilliót tesz ki. Ez különböző adónemekből folyik be. A kereskedelmi tárcá bevételei hatvankét millióval emelkednek. Beszél a máv. személyszállítási forgalmáról, mely szakemberek szerint a vasútra nézve nem jár haszonnal. A zónatarifa ma már nem felel meg a célnak, mert igazságtalan. E miatt szükség volt a szomszédos forgalmi viszonylatok behozatalára. A tarifarevizóra feltétlenül szükség van, a mi rövidesen meg is fog történni. (Helyeslés.) A kormánynak nem célja a forgalmat abnormis emelésekkel csökkenteni, csupán az a cél, hogy a máv. a személyforgalom jövedelméből tudja fizetni a befektetés kamatait. A jövő év elején lép életbe a revidált tarifa, melyből huszonkét millió jövedelemtöbblet várható. Felsorolja azon intézményeket, melyek a költség-többletet előidézik. A véderőreform összes költség-többlete négy és fél millió, míg a bevételi többlet száznegyvenhat millió. Ezen számokhoz egyetlen szó kommentárt nem fűz. (Óriási taps jobbról.) Ezen számok bizonyítják, hogy a véderőjavaslatok nem lehetnek végzetesek az államháztartásra nézve. Az a helyes, amit eddig követünk, a közös hadsereg fentartása. Mert rendelkezünk olyan hadsereg felett, a mely mindenben megfelelő egy nagyhatalom számára. (Helyeslés jobbról.) Elmondja ezután a költségvetés összeállításának módját és azokat a körülményeket, melyek folytán a tetemes bevétel-többlet előállott. E költségvetés segélyével az államháztartás egyensúlya 1912. évben meg lesz óva. (Hosszas éljenezés.) Mindig arra fog törekedni, hogy az államháztartás rendjében zavar elő ne álljon. Kéri a javaslat elfogadását. (Óriási taps, éljenezés.)

Kossuth Ferenc szólásra jelentkezik. A pénzügyminiszter előterjesztésével kapcsolatban kijelentést kíván tenni. Bár pártja a kormány iránt nem viselkedik bizalommal, mindazonáltal a költségvetésnek még ez évben való letárgyalását kívánatosnak tartja s ezért nem szándékozik kivételes eszközzel élni. **Holló** Lajos a Justh-párt nevében csatlakozik Kossuth felszólalásához. **Rakovszky** a néppárt nevében szól a költségvetéshez, melyet aztán a pénztárbizottsághoz utasítottak. Ezután névszerű szavazás folyt az ülés végéig.

Beterjesztették a költségvetést.

Lukács László expozéja.

Két millió

a harmadik egyetemre.

Lukács László pénzügyminiszter a képviselőház mai ülésén beterjesztette a költségvetést. A képviselőház feszült érdeklődéssel s szokatlanul népes teremben hallgatta a miniszter beszédét s csodálta azt a könnyedséget, amellyel a miniszter a pénzügyi egyensúly sajkáját a számok tengerében vezetni akarta.

A rendes kezelés mérlege a következő:
1912. évre.

1. Rendes kiadás:	
Előirányzat	1.580.378.496
1911. évre.	
Rendes kiadás:	
Előirányzat	1.599.917.955
Többlet 1912. évre	80.460.541
Rendes bevétel:	
Előirányzat 1912-re	1.667.091.211
Előirányzat 1911-re	1.548.959.933
Többlet 1912-re	123.131.278
Fölösleg 1912-re	86.712.715
A múlt évi előirányzat volt	44.041.918
Tehát 1912. évre a többlet	42.670.737

A népnevelés céljaira 7 és fél millió többlet. Művészetek, kulturális célokra a többlet 8.924.000. A földművelési tárcánál a múlt évvel szemben 2 millió a többlet.

Óriási az emelkedés a kereskedelmi tárcánál, ahol a többlet 30¹/₂ millió.

A belügyi tárcánál 9 millió.

A pénzügyinél 9¹/₂ millió.

Igazságügyinél 1¹/₂ millió.

Honvédelminél 4¹/₂ millió.

Pénzügyi személyzet fizetésjavítása 400.000 korona.

A rendkívüli kiadások tételénél a többlet 22 és fél millió.

Kereskedelmi tárcánál a rendkívüli kiadások többlete 2.888.000 korona. A földművelésinél személyi többletek 1.200.000 korona. Vallas- és közoktatásügyinél 3.200.000 korona. Valamennyi miniszterium nagy beruházásokra rendezkedett be. A kereskedelmi miniszteriumnál 55 és fél millió a beruházásokra szánt összeg. A közoktatásügyi kormány beruházásokra szánt összege 4 és fél millió.

Közelről bennünket éppen az egyetemre beállított kétmilliót tétel érdekelt. Mert ma már bizonyos, hogy az egyetem Debrecenén.

A kis fecsegő a temető felé mutatott kezével és csendesen így szólt:

— Ott ni!

Anette tudta már, hogy a paradicsom olyan hely, ahol az emberek vasárnapi öltözetben sétálnak. És most eszébe jutott a mese, melyet egykor a nagyanyja mesélt neki egy öreg asszonyról, ki mindenkit, akivel találkozott, kézen fogott, hogy abba a boldog országba vezesse. És most úgy tetszett neki, mintha egy öreg asszony megjelent volna előtte és benne nagyanyját ismerte volna föl.

Ez este sóvárgás fogta el az öreg asszony után. Félbehagyta a játékot és álmodozva ült a gyepen, amíg vacsorálni nem hívták. Az étel nem ízlett neki, odaadta kedvenc cicájának. Csak később, amidőn a kamrában Nánival együtt lefeküdt, előzőleg egy cipőt vitt ágyába. De nem evett belőle, hanem sok hánykódás után végre elaludt. Amidőn felébredt, a hold bevilágította a kicsiny helységbe. — Visszafolytatta lélegzetét és hallgatta a mély álomba merült gyermekek lélegzését. Visszafolytott hangon szólt a mellette fekvő leányhoz:

— Náni.

De Náni mélyen aludt tovább. Ekkor Anette nesztelenül lelépett az ágyról, felhuzta kopott harisnyáját és ruháját, egy kendőbe csavarta a cipőt és vállára vette, majd lábait a fapapucsba bujtatva, óvatosan

féltretolta a reteszt és zajtalanul távozott a házból.

A majornál megállott és miután nagyon fiatal volt, a bérésasszonyok könyörületből enni és inni adtak neki. Az éjszakákat a kazlak aljában töltötte és álmában ismét az öreg asszonyt látta, amint szeliden rámosolygott. Reggel ismét tovább haladt a poros országúton. Így teltek a napok, hónapok. Egy ízben koldusnővel találkozott, ki mankón járt.

— Talán a paradicsomba mégy? — kérde tőle.

A koldusasszony kinevette és bosszusan elkergette. Azóta senkitől se merte kérdezni, hogy hova megy.

Máskor egy fuvaros szállította meg és hevesen megcsókolta. Nem szabadkozott, de nagyon csodálkozott, amidőn a férfi szeméből egy nagy leány arcát látta visszatükröződni.

Igy teltek napjai, szelidben-hosszban bebarangolta az országot. Szünet nélkül arról a szelid szemű öregasszonyról álmodozott, akit egyszer álmában látott, folyton őt várta s az országúton ballagva néha úgy tetszett neki, mintha messze távolban a várva-várt asszonyt látná közelíteni, ki annyira hasonlított jó öreganyához.

Egy hideg téli éjszakán egyedül bolyongott egy város csendes utcáin. Csak a fagyos hó csikorgása hallatszott lábai alatt. Egyszerre

régi ősmert dalhangja ütötte meg füleit. A hang felé tartott. Egy alacsony ház ablakából hangzott szülőföldje nótája, mely mintha hívogatta volna. Bekopogtatott, bebocsátották.

Itt maradt jó ideig. Szép, cifra ruhát viselt, matrózokat, katonákat mulattatott. Tavasszal pedig ismét magára vette rongyait és néhány ezüst pénzzel tovább vándorolt. De a járs már nehezebben esett neki és estéinkint bágyadt és fáradt volt. Már nem fogadták szívesen, a férfiak sem voltak többé hozzá nyájasak és lassankint hozzászókkott a koldulás-hoz. Étlen, szomjan bolyongott hidegben és forróságban. Oly gyönge volt, hogy járasközben botra kellett támaszkodnia.

Egy este, amint egy tó szélén üldögélt és sebzett lábait áztatta, fáradtságtól bágyadtan elszundikált. Hirtelen feljött és a vízben a vízben egy öreg asszony képét pillantotta meg. Álmainak képe volt ez, nagyanyja szelid tekintetével, szomorú mosolyával.

— Vigyél magaddal, — suttozta Anette mintegy álomba. — Oly régóta kereslek, bebarangoltam érted az országot, tudtam, hogy végre megtalállak... Fáradt vagyok és kimerült, oh ne hagyj el többé, vigyél magaddal.

És karjait kitérve a szeliden hívogató archoz hajolt, mélyebben, mindakább mélyebben, miglen a hullámok összezsáptak feje felett.

Klingsor Tristan.

A katonai terhek emelése.

A véderő fejlesztésére szolgáló kiadásokat illetőleg megjegyeztetik, hogy az 1911-1915. évekre megállapított programnak megfelelően s a vámbevételeknél számban emelkedés figyelembe vételével a közhadsereg és haditengerészet rendes kiadásai címén az 1912. évben összesen 4.258.800 koronával több kiadás hárul a magyar szent korona országaira, mint 1911-ben. Az átmeneti kiadások többlete pedig 4.368.000 korona, amely azonban a közösügyi rendkívüli bevételek hasonlósszerű emelkedésével teljes mérvben ellensúlyoztatott, úgy, hogy az összes hadügyi kiadások méltó emelkedése az 1911. évre megállapított szükséglettel szemben 4.258.800 korona.

A honvédség összes kiadásai 8.809.550 koronával emelkednek, amely összegből — csak a legjelentékenyebb tételeket említve — csak a magasabb parancsnokságok szükségletére 1.603.073 korona a gyalogsági csapatok átszervezésére és létszám emelésére 1.065.176 korona, a lovassági csapatok átszervezésére és létszám emelésére 551.723 korona, 2 új ágyszázad felállítására 384.996 korona esik, míg a fennmaradt többlet az egyes honvédség átszervezésével kapcsolatosan szükséges beszerzések és építkezések által van indokolva.

Az adóprés fokozása.

Átérve a bevételekre:

1. A rendes bevételek 1.667.091.211 koronával, vagyis az 1911 évre törvényhozásilag megállapított 1.543.959.933 koronával szemben 123.131.278 koronával magasabb összegben vannak előirányozva.

Ennek a többletnek legnagyobb része számszerint kerekén 86.500.000 korona az állami üzemek és üzem természetével bíró jövedéki ágazatok bevételeinek emelkedésére esik s részben az üzemek fejlődésével s az azokra fordított kiadási többletekkel kapcsolatos, részben pedig az említett bevételi források hozamának fokozását célzó intézkedések eredménye. Csak a legjelentékenyebb többleteket említve: a dohányjüvedék bevételei 20.280.000 koronával, a vasgyáraké 4.010.000 koronával, a posta, távirta és távbeszélő bevételei 6.580.000 koronával, az államvasuti bevételek 55.000.000 koronával, az állami erdők bevételei pedig 3.087.707 koronával magasabb összegben voltak előirányozhatók. Megjegyeztetik, hogy a dohányjüvedék bevételi előirányzatának megállapításánál az előző évek tényleges eredményeinek figyelembe vétele mellett számításba vétetett a dohánygyártmányok eladási árának az 1911. évi július 1-től történt felemelése is, továbbá, hogy az államvasutaknál kilátásba vétetett a helyi személy- és áruújszabás tételeinek mérsékelt felemelése, amely díjfelemelésből mintegy 23.000.000 korona többlet várható. A rendsz. bevételek emelkedéséből továbbá 8.240.000 korona esik az egyenes adókra és földterhermentesítési pótlékokra, 8.400.000 korona a bélyegre és a jogilletékre s 20 millió 000.000 korona a fogyasztási és italadókra.

2. Rendkívüli bevételek címén az 1911. évre törvényhozásilag megállapított 162 millió 337.196 koronával szemben 185.656.450 korona, vagyis 23.019.254 koronával több irányoztatik elő.

A ref. egyházkerület és az egyetemi küldöttség. A püspök körlevele.

Az egyetem elnyeréseért megindított mozgalomban a ref. egyházkerület is vezető szerepet játszik. Természetes tehát, hogy abban a monstre küldöttségben, amely a debreceni egyetem érdekében járul a kormány elé, az egyházkerület is képviselteti magát.

Dr. Baltazár Dezső püspök tegnap e végből az alábbi körlevelet bocsátotta ki:

Atiszántúli ref. egyházkerület püspökétől. 5175—1011. szám.

Az egyházmegyéek nagytiszteletű és nagyságos elnökségének, a felső és középiskolák nagytiszteletű és tekintetes igazgatóságának és az egyházmegyei ref. tanítóegyesületek tekintetes elnökségének.

Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város a Debrecenben felállandó egyetem érdekében egy monstre küldöttséggel szandékozik Budapestre, a nagym. vallás- és közoktatási miniszter ur elé járulni. Mivel tiszántúli egyházkerületünk az egyetem ügyével a legszorosabb vonatkozásban van, elnöktársam öméltsóságával együtt nagyon óhajtanánk tartanánk, hogy kerületünk minél nagyobb számban volna képviselve a küldöttségben.

Felkérem azért, méltóztassék odahatni, hogy a küldöttségben a bölcs vezetése alatt álló egyházmegye, intézet, egyesületből minél számosabban vegyenek részt. E célból helyénvalónak tartanánk, ha a küldöttek utiköltsége lehetőleg a rendelkezésük alatt álló pénztárból térítették meg.

A tisztelgés idejéről későbbben fogunk teljesen pontos értesítést küldeni.

Teljes tisztelettel vagyok Debrecen, 1911. október 12.

Dr. Baltazár Dezső püspök.

A körlevelek szétküldését most intézi a püspöki hivatal.

Egyház és iskola.

Ülés a ref. egyháznál. Az ispotályi vegyes bizottság, szombaton délután ülést tart a ref. egyháznál.

Társas élet.

A néma direktor. — A megoldás. — Konzul ur.

A kolozsvári Nemzeti Színház igazgatója, Janovits Jenő, akármilyen kitűnő szónok is színészegyesületi üléseken, tudvalevőleg egyiké a legnagyobb hallgatóknak — társaságban. Főképp nők jelenlétében néha órákig nem venni szavát.

Egy ízben egy budapesti úri háznál volt ebédre hivatalos. Ugyanott jelen volt Márkus Emilia is. Ebédnél egymás mellé ültették a direktort és a művésznőt.

Janovics egész idő alatt nem szól egy szót sem. Már a levest megették, a húsokat is megették még mindig semmi.

A fagyaltnál végül Márkus Emilia hirtelen odaszól asztaltársának:

— Kedves igazgató ur, ideje volna már, hogy most másról — hallgassunk . . .

A törvényszék folyosóján a napokban összeveszett két fiskális; az egyik hatalmas, kövér alak, a másik vézna, csontos ember.

Az ügynek lovagias folytatása lett. Amikor a segédek bejelentették a kövér ügyvédnek, hogy kardpárbajban állapodtak meg, a derék fiskális nagyon haragudott.

— Micsoda számarság — méltatlankodott méltán — felnőtt, komoly emberek párbajozzanak! Aztán épp a mi párbajunkban nem találok sehol igazságot. Hiszen az ellenfelem olyan vékony ember, hogy nincs is hová vágjon az ember; míg én csupa célpont vagyok a kardjának . . . Szó sincs róla. Én nem verekszem!

A segédek összenéztek. Hisz ebből botrány lesz. Az egyik a legkomolyabban a következőt proponálta:

— Tudod mit, barátom. Majd kiegyenlítjük a dolgot. Mi majd krétával kört rajzolunk, a hasadra, oda szabad vágni. Ha ellenfeled a körön kívül vág meg, az nem gilt . . .

Ebbe aztán belenyugodtak.

Egyik amerikai állam budapesti főkonzula a napokban este néhány barátjával a Hangliban ült.

A pincér megkülönböztetett tisztelettel beszélt a közismert főkonzullal és valahányszor az kért tőle valamit, udvarián feleltette:

— Igenis, konzul ur; hozom, konzul ur!

A társaság egyik tagja magához hívatta a pincért és látszólag szigorúan rendreutasította:

— Hallja! Caesar konzul volt, Napoleon konzul volt, de a doktor ur itt, az főkonzul! Érti?!

Művészet a hálószobában.

A nagyvárosi lakások legnagyobb részének a hálószoba a mostohagyermek. Rendesen sötét, udvarra vagy folyosóra nyílik és a berendezése egy csöppet sem barátságos. A legnagyobb erénye, amelyre törekszik: a tisztaság. És lehet fényes és elegáns az előszoba, a hálószoba még mindig valamilyen puritán egyszerűséget mutat. Hogyha véletlenül világos és levegős és megfelel a higiénia követeléseinek, akkor még a legkitűnőbb hálószobák közé tartozik. Senki, vagy legalább is majdnem senki sem gondol arra, hogy a hálószobáját művésziessé rendezze be. Minek is? Egyetlen idegen szem se látja és minek kell annak a szobának művészies díszítés, amelyben éppen csak hogy alszik az ember? Valóban úgy látszik, hogy a művészi darabokat csak azért csinálják, hogy azokat mások lássák s hogy azokból mások a mi izlésünkre, vagy a művészetpártolásunkra következtessenek.

De nem komikus dolog-e, hogy a képeket magunk helyett másoknak vesszük? De hiszen egész életünk nem áll másból, mint a mások izléséhez és akaratahoz való hozzáalkalmazkodásból. Mi szórakozunk, járunk társaságba, magunk is alkalmat adunk, hogy a lakásunkban társaság jöjjön össze, ruházkodunk, földiszitjuk magunkat, pénzt adunk ki és nem a saját élvezetünkre és gyönyörségünkre, hanem azért, hogy azok, akikről a hitelünk függ, vagy akik előtt a „tekintélyünket” főnn akarjuk tartani, jó véleményvel legyenek rólunk. Ez a világ színháza, a társaság álarcos bálja, amelyekben mindnyájan színészek is, nézők is vagyunk. Innen a nagy ellentét a fogadószoba és a hálószoba között, pedig úgy kellene lenni, hogy a hálószoba legyen a legszebb az egész lakásban. Itt gyűjtjük össze a másnapra való erőt, itt pihenjük ki az elmúlt nap fáradságait. Nem feladata-e tehát a művészetnek, hogy ezt a pihenést és ezt az erőgyűjtést serkentse? Egy művészi kép láttára mennyi nyugalom szállhat az ember lelkébe! És mennyi vidámságot és kedvet tud adni egy szép kép, amelyre reggel az első pillantásunk esik! Akinek csak egyetlen drága, művészi képe van, annak a hálószobájában kellene főakasztania azt s nem a szalonban.

A tizenharmadik századból, két szép asszony felevezéséből vesszük ki ezt a néhány érdekes sort:

— Édesem — írja a szép asszony a barát-nőjének — a kedvesemtől kaptam ajándékba egy képet, egy gyönyörű leányfej van rajta, csudálatosan szép ajkakkal és érdekes, kérdő szemekkel. Természetesen az ágyam fölé akasztottam. És most nekem nincs nagyobb örömem, mint ez a kép. Amikor neki az én szerelmemről beszélek, úgy érzem, mintha figyelne rám s amikor fölbredek, mintha a legédesebb dolgokat sugná nekem. A világ minden kincséért sem válnék meg ettől a képtől . . .

Mi már nem vagyunk olyan szentimentálisak, mint a tizenharmadik században voltak; ami alatt az értendő, hogy mi el tudjuk nyomni a lelkünk mélyén föltámadó szentimentalizmust. Az ember ma nem mutatja ki az érzéseit. Még azoknak sem akiknek meg kellene tenni. A világi és a nagyvilági hölgy hidegséggel és tartózkodással veszik magukat körül. Ma mindenkinek olyan a temperamentuma, hogy az érzéseit ügyesen el tudja lepuztatni. A szíveket bezárva hordják. Ez éppen olyan divat, mint akármelyik másik. De kellene olyan pillanatoknak lenni, amikor a beszéd, vagy a cselekvés kényszere nagyobb, mint a divat parancsa.

A bécsi londoni és párisi kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel tüntették ki

Fáy arc-krémei szappant és poudert

mint legjobb arc-sz. pító szer, melynek használatától minden szepő és májfolt 3 nap alatt eltűnik. Ár 1-1 korona. Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC gyógyszerészéé

Kossuth-utca 8 szám. (A színház mellett). 7-

S ha nem a hálószobájában, hát hol legyen az ember őszinte?

A tudósok nagyon szépen kimutatták, hogy az ember körül lévő tárgyak, hogy belolyásolják az álmokat. Hát nem valószínű-e akkor, hogy ha egy barátságos, izléses, művészies hálószobában pihenünk le, akkor más álmodunk, mint egy rideg kellemetlen szobában, ha még az annyira higiénikus is? Valamikor a költők az álmok mámoráról énekeltek. Ma a szükségességig súlyedi le az áldás és csakugyan csak a költők dőszölnek álmaikban. Az éjszaka nagyon prózai dolog lett, pedig tulajdonképpen azért van, hogy megszépítse, hogy kellemessé tegye a fáradt test pihenését.

Szép hálószoba — egész költészet.

Vármegye.

A kis kondás halála. Hajduböszörményből jelentik a királyi ügyészségnek, hogy Gál Márton tizenöt éves kis kondás bojtár reggel öt órakor még a sertéseket legeltette. Még többen beszélgettek is a fiúval, de hat órakor már halva találták a legelön. A hatóság természetesen megindította a vizsgálatot, de kiderült, hogy a fiút szívzélhűdést ölte meg, így az ügyészség a temetési engedélyt kiadta.

Az új megyeház bokréta-ünnepé. Az új megyeház építése oly serényen halad előre, hogy november közepére a falazatot teljesen felhúzzák és november végén megtartják a bokréta-ünnepet is.

Libalopás angróban.

Elfogták a tolvajbandát.

Az utóbbi napokban a Halápon sűrűn fordultak elő libalopások. Legutóbb Goldstein Sándor halápi 57. számú tanyájáról egyszerre egész libanyáját hajtották el, mely negyvenöt darabból állott. Valamennyi liba mind kétépű tepsű volt.

A károsult feljelentése folytán ezen a nyomon indult el a csendőrség s csakhamar meg is tudta, hogy a háromszáz korona értékű szárnyasokból huszonnégy darab Lazarfeld Mór debreceni lakos Salétrom-utca 53. szám alatti lakása udvarán gádog. Kérdőre vonták a tulajdonost, aki elmondta, hogy egész véletlenül jutottak hozzá a libák. Este felé négy ismeretlen alak állított be hozzá és éjszakára szállást kértek a libanyájának. Ő a helyet készséggel felajánlotta s az ismeretlenek el is helyezték jószágaikat, aztán eltávoztak. Azóta nem is látta őket.

A kapott személyleírás alapján a csendőrség nyomozni kezdett és csakhamar el is fogta a tetteseket Biró Elek, Vetési Julia és Kis Elek személyében, akik valamennyien hadházi lakosok. A negyedik tettest még nem fogták el.

A vizsgálat alkalmával kiderült, hogy a lopás idején a tettesek Mocsár András halápi gazda gépjénél dolgoztak. Éjszaka beszéltek össze s hajnalban hajtották végre a tervüket. A libanyáját az udvarról hajtották el és csodálatosképpen senki sem vette észre. A többi lopásokról nem akarnak tudni.

Az ügyet ma a csendőrség áttette a királyi ügyészséghez.

Automobilt kikölcsönöz

kirándulásokra, városi kocsizásra
lakadalmakra távutazásra az 1769
Automobil képviselő Piac-u. 83.
Telefon 567.

Leégett gőzmalom.

Nagy tüzvész Kabán.

Nagy tüzvészről értesít bennünket kabai tudósítónk. A tűz az egyik kabai gőzmalomban ütött ki szerdán este 8 órakor és a tűz oly gyorsan elharpódzott, hogy három óra alatt nemcsak a malom, hanem a raktáron levő liszt és buzakészlet is elhamvadt.

Kabán, a község szélén van a Rosenfeld Ferenc gőzmalma, melynek őszelön mindig sok az örölni valója, mert a nép ilyenkor örölteti a télire való lisztet. A malomban most nagy buzakészlet volt felhalmozva, mely a gazdák tulajdona volt.

Este 8 órakor vették észre a malomudvaron, hogy a malom belsejében tűz ütött ki. Azonnal fellármázták a környéket, de mire a község házáról oda értek a fecskendővel, már lángban állott az egész épület. Az oltásról, mentésről szó se lehetett a vízhiány miatt, csupán a melléképületek védelméről, ami sikerült is.

Néhány óra alatt elhamvadt a malom. Az épület biztosítva volt ugyan, de a tulajdonos 30.000 K körüli kára csak részben térül meg. Nagyon érzékeny kárt szenvedtek a gazdák is, akiknek buzájuk, vagy lisztjük égett oda. A legszánalomra méltóbbak azonban azok a földhöz ragadt, szegény aratórészes munkások, akiknek az aratórészes buzájuk, rozsuk égett oda: a télire való kenyér.

Hogy mi okozhatta a tüzet, eddig nem sikerült bizonyosan megállapítani. Valószínűleg a munkások könnyelműsége okozta a tüzvészt, mely a malom belsejében ütött ki és pár óra alatt porrá égette a virágzó vállalatot.

Az elvált feleség bosszuja.

Leszámolás vitriollal.

Debrecenben, a Szotyori-telepen, hétfőn délelőtt majdnem végzetessé vált vitriolos dráma játszódott le, még pedig egy negyvenöt év óta egymástól külön élő házaspár között. A közös kereset igazságtalan megosztása keserítette el az asszonyt s most a válóper után negyvenöt év múlva számolt le volt férjével.

Bana Julianna még fiatal, tizennyolc éves korában ment férjhez Orosz István munkás-emberhez. Szorgalmasan dolgoztak és takarékoskodtak. Szorgalmuknak eredménye is lett, mert egész kis vagyont gyűjtöttek össze maguknak. Vettek bogárnátu kis házat, majd földet is ezernégyszáz forintért.

Közben változott az életük sorja. Az egyenlenség felütötte közöttük a fejt. Napról-napról elviselhetetlenebbé lett a helyzetük, míg végre aztán megkülönböztek egymástól. A közös keresetet képező vagyongán

ugy, ahogy megosztzkodtak, az ingatlan azonban az Orosz István nevében maradt.

Azóta negyvenöt esztendő telt el s Bana Juliannának csak most jutott eszébe, hogy a ház is közös kereset, tehát adja ki volt férje abból is az öt megillető részt. Orosz István ma már nem volt hajlandó erre az áldozatra s ridegen elutasította a kérelmet.

Az asszony elkeseredettségében bosszúra gondolt. Hétfőn a Szotyori-telepen megleste az urát s egy vitriolos üveg egész tartalmát reá öntötte, azután elmenekült. Orosz István az arca, nyaka és keze szenvedett súlyos égési sebeket s a rajta levő vastag ruha is összeégett.

A rendőrség befejezte ebben a szomorú ügyben a vizsgálatot s az iratokat ma árteszik a debreceni kir. ügyészséghez.

Városatyák választása.

November tizenhatodikán lesz.

Ez év végén lejár a választott bizottsági tagok felének a mandátuma, úgy, hogy 47 helyet töltenek be 6 évi megbizatással és két helyet, melyek elhalálozás folytán üresedtek meg, 3—3 évi megbizatással.

Természetesen a választás iránt nagy lesz az érdeklődés és jelölt több lesz, mint szavazó. Hiszen ki nem érez magában kellő hivatást arra, hogy városatyá lehessen?

Bár a törvényhatósági választás titkos, az utóbbi időben mégis óriási korteskedések szokták megelőzni a választást, sőt akadnak jelöltek, akik az alkotmányos költségeket sem sajnálják, kortesvacsorákat adnak, programbeszédeket tartanak és kortesanyákat rendeznek be, sőt fizetett korteseket fogadnak föl.

Hogy a közönség előleges tájékozást szerezhessen a kilépő bizottsági tagokról és kiválogathassa a bizalmára érdemeseket, alább közöljük a kilépő bizottsági tagok névsorát:

I. Csapó-utca. Bácsi András, Bihari István, Kovács János, Böszörményi Imre, ifj. Schvartz Vilmos, Gerébi Pál, Varjas Sándor.

II. Péterfia-utca. Kertész István, Márton Imre, Nagy Zsigmond dr., Pálffy Ferenc, Török Péter, Jóna János, Thieszen Arthur.

III. Hatvan-utca. Kovács Lajos, Mike Ferenc, Nagy Pál, Polgári József, Sarkadi Ferenc, Szilágyi Bálint, Salánki Ferenc, †Hütter Károly dr. 3 év, Szathmáry Ferenc.

IV. Piac-utca. Balkányi Miklós dr., Csanak János, Degenfeld József, ifj. Horváth János, Kaszanyitzky Endre, Márk Endre, Popper Alajos dr., Tóth Kálmán, †Erőss Lajos dr. 3 év.

V. Varga-utca. †Eritz Ernő, Harsányi Gusztáv, Jánosi Zoltán, Eckstein Márk, Révi Nándor dr., Pálffy Gábor, Zelinger Ede.

VI. Kossuth-utca. †Alföldi Gábor, Dicsőfi József, Fésüs Lajos, Kelemen Gábor, Körösi Kálmán, Pető István, Polgári Márton, Rochlitz Arhur.

Előreláthatólag úgy a függetlenségi, mint a városi párt jelöltni fogja régi hivatásait és csak néhány embert fognak elejteni, néhány pedig nem fog man-

Legjobb a Békési Róza „Csont” szin szappana

dátumot vállalni. Különösen a megüresedő helyekért fog nagy küzdelem folyni.

Munkás-előadások Debrecenben.

Értekezlet az ipartestületben.

A budapesti „Vasárnapi munkásképző” egyesület, amelynek feladata a munkásság értelmiségének fejlesztése, erkölcsi nevelése, ki akarja terjeszteni misszióját a vidékre is. E végből megkeresést intézett *Sztankay F.* Bélához, a debreceni állami fémipariszakkiskola igazgatójához, hogy Debrecenben is alakítsanak egy ilyen bizottságot, amely mintegy főke lenne a budapesti „Vasárnapi munkásképző”-nek s annak szellemében működne, a központ irányítása és támogatása mellett.

Sztankay F. Béla a legnagyobb készséggel tette magáévá az eszmét s tegnap délután három órára értekezletre hívta össze azokat, akikre — úgy gondolja — számíthat a kétségtelenül jelentős terv megvalósításában. Megjelentek: dr. *Rácz Lajos*, kereskedelmi és iparkamarai segédtitkár, *Abonyi Ferenc* és *Thoroczky Oswald* mérnökök, *Nyári Béla* tanár, dr. *Szenes Fülöp* orvos, *Lefkovits Vilmos* szocialista párttitkár és mások. A bizottság a titkári teendőket *Abonyi Ferenc* mérnököt bízta meg.

Az értekezleten hosszas eszmecsere fejlődött ki a kérdés felett. Magának, a mozgalomnak az a célja, hogy a munkások és családtagjaik szórakoztatására és tanítására vasárnaponként előadásokat tartsanak és pedig valószínűleg a fémipari szakiskola helyiségében.

Felölelnék ezek az előadások a tudományok minden körét, a témákat azonban népies modorban tárgyalnák. Lennének továbbá szavaltatok, énekszámok, szóval mindig változatos program, hogy az érdeklődést állandóan le tudják kötni. A természettani magyarázatokat vetítőképekkel kísérik. Az a törekvés domborodna ezekben ki, hogy a munkásságot elvonják a korcsmától s kellemes és hasznos időtöltésre nyújtsanak alkalmat.

Az értekezlet megtette a kezdeményező lépéseket a vasárnapi munkás-előadások rendezésére, illetve Debrecenben való bevezetésére. Megbízta *Abonyi Ferencet* és *Lefkovits Vilmost*, hogy részletes programot dolgozzanak ki az előadások anyagára nézve, amit ők vállaltak is. Ezzel az értekezlet négy óra után véget ért.

Legolcsóbban teljes bizalommal Órát Ékszert Ezüstműt Rose Dezső
órás és ékszerésznél
Piac-utca 32. sz. vásároljunk.

Városi közgyűlés.

Három választás.

Tárgyalás öt órán át.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága csütörtökön délután tartotta rendes közgyűlését és a tárgysorozathoz fölvetett 80 ügyet mind elintézte, köztük sok, fontos ügyet is, melyek *behatóbb eszmecsere is megérdemelték volna.* A közgyűlés tíz perc megszakítással öt órán át tartott, ami kicsit sok; ennyire *nem szabadna terhelni a tiszteletből szolgáló bizottsági tagokat, akiket teljesen kimerített a hosszas tárgyalás.* Hat óra után el is születtek és alig 20—25 ember tartott ki mindvégig, nagyrészt városi tisztviselő.

Dicsérettel kell megemlékeznünk a választásokról. Mindhárom egyhangú volt és érdemes embereket tüntettek ki vele. A szokásos korteskedés, a névszerinti szavazás kérések és szavazat fogdosások ez egyszer elmaradtak. Így kellene tenni máskor is, hogy vége lenne a kilincselésnek, kullancskodásoknak. Aki megérdemli, azt kell előléptetni magasabb állásba.

Sajnos, a Hortobágy-öntözés dolgát megint elodázták, mert összekapcsolták a Kubik Gyula ajánlatával. Ugy történt, amint a D. U. megírta, hogy ez a minden kötelezettség nélkül tett ajánlat keresztezte a hasznosítás ügyének a természetes kerékvágásba való terelését.

Az 1912. évi költségvetést feltűnő gyorsasággal pergették le. A kiadási tételeket a főszámvevő javaslatára nagyrészt visszaállították, aminek következtében a pótdó 44,5 százalékra emelkedett, úgy, hogy az alamizsnaváltság 3,5, az ipariskolai pótdó 2, a tüzi váltság 2 és az utadó 10 százalékkal a tényleges pótdó 62 százalék lesz.

Hasznos és közérdekű dolgot jutott a megoldás útjára a közgyűlés, mikor elhatározta, hogy a Nagyerdőn, a mesterséges kocsolyapályát létesíti, a hullámfürdő, csolnakázó és kocsolyázó tó létesítésére pedig 200.000 koronát szavazott meg a nagykölesön terhére. Ez az összeg azonban aligha lesz elegendő, no de azon még lehet segíteni.

Közérdekű dolog a bérkocsik számának emelése is 150-re, azonkívül a berautók taxaméterrel való felszerelése is.

Apróbb ügyek.

Három óra után nyitotta meg a közgyűlést *Domahidy Elemér* főispán, aki elparentálta az elhalt *Sipos György* gyámpénztáruokot és *Alföldi Gábor* bizottsági tagot, majd a napirenden levő fontos ügyekre hívta föl a bizottsági közgyűlés figyelmét.

Szabó Elek polgármesteri titkár olvasta a polgármester jelentését június, július és augusztus hónapokról, majd a kormányhoz intézendő jelentését a város múlt évi közállapotairól, melyet kinyomatnak. A belügyi kormány leírata alapján elhatározták, hogy a Debrecen—Parlag néven törzskönyvezett, lakott hely neve „Parlag-pusztá”-ra változtassék. Tudomásul vették, hogy a gyámpénztár pénzügyi rendszeréről, a gyámoltak és gondnokoltak vagyonának gyümölcsösztetéséről és a tartalék-alap javára levonható járulékokról alkotott szabályrendeletet a belügyi kormány jóváhagyta. Egyhangúlag elfogadták a Piac-utca 26. és 28. sz. telkeken építendő, új bérház módosított terveit és kimondták, hogy a versenytárgyalást meghirdetik.

Az állami beruházásokról szóló 1904. évi XIV. t. cikkel engedélyezett 43 millióból a város utépítési segélyeket kapott, ennek ellenében a kereskedelemügyi kormány követeli, hogy az utadóalap birtokában levő, nem jövedelmező 160.000 K névértékű, nagylétfai vasuti törzsrészevényeit a város engedje át az államkincstárnak.

Fejér Ferenc nem fogadja el a tanácsi javaslatot, mert a részvények esetleg jövedelmezők lehetnek. Ha a városnak nem volna ilyen törzsrészevénytömege, nem követelné a kincstár. A napirendről való levétel mellett van. Aczél Géza megjegyzi, hogy a részvények sohasem fognak jövedelmet hajtani; a tanács már esztendő óta huzza-halasztja a részvények átadását. *Jánosi Zoltán* elfogadja a tanács javaslatát. A közgyűlés nagy többsége is.

Kubik Gyula ajánlata.

Tudvalevőleg a város a Hortobágy-pusztából 3000 holdnyi területet jelölt az öntözés céljaira, sőt az államkincstárral kötendő szerződéstervezetet is letárgyalta. Nem rég Kubik Gyula budapesti mérnök terjedelmes beadványt intézett a városhoz a Hortobágy-hasznosítás ügyében, nagyszabású öntöző mű létesítésének tervezetével. A tanács a hasznosítás ügyét a bizottsághoz visszaadni javasolta.

Fejér Ferenc a halasztás ellen van. A kincstárral már rendben vannak, kössék meg vele a szerződést. Kár a dolgot halogatni. Kubik Gyula ajánlata nem bír komoly alappal. Ha minden ajánlatot figyelemre méltatnak, akkor sohasem oldják meg az öntözés kérdését, mert most Kubik Gyula jön ajánlattal, holnap jön *Kiss Péter* stb. *Freund Jenő* elfogadja a tanács javaslatát. Olyan régi a Hortobágy-hasznosítás kérdése, hogy az a néhány hét, amíg a bizottságok letárgyalják a Kubik-féle ajánlatot, már nem számít. A közgyűlés 36 szóval 20 ellen a tanács javaslatát fogadta el.

Az átiratok.

Abaujtona vármegye a mértékhitelisétről szóló törvény végrehajtása tárgyában kiadott kereskedelemügyi miniszteri rendelet egyes intézkedéseinek megváltoztatása iránt felírt a kereskedelmi miniszterhez és Debrecen városát is hasonló felírat küldésére kérte. Pártolják.

Miskolc város a szomszédos vasuti forgalom díjtételeinek változatlan meghagyása érdekében felírt a kereskedelemügyi miniszterhez. Hasonló szellemű felírat támogatják.

Sopron vármegye a Lajtha-folyónak osztrák részről tervezett elvezetése tárgyában felírt a kormányhoz és a képviselőházhoz. Hasonló szellemű felírat támogatják.

Zemplén vármegye felíratát, melyben a vármegyei pótdók kivetésénél és beszede-

Csodákat beszélnek arról

hogy milyen olcsón lehet most

1243

Gerő Ernő férfi, fiu, és gyermekruha áruházában vásárolni

Debrecen. Piac-utca 41. szám.

sénél követendő eljárás megváltoztatását kérte, irattárba tette.

Az ország kórházi, gazdasági, tiszti, segéd és kezelő személyzet egylete kérte, hogy a város a belügyminiszterhez intézett feliratát, melyben javadalmazásuk rendezését kéri, hasonló szellemű felirattal támogassa. Pártolják.

Városi választások.

Az 1912. évre legtöbb adót fizető (virilis) bizottsági tagok névjegyzékét bemutatta a tanács. Tudomásul vették. A választott bizottsági tagok megbízatása ez év végén lejárván, a tanács javasolja, hogy a választást november 16-ára tűzzék ki. Ezzel szemben dr. Révi Nándor az eddigi gyakorlat fenntartását kívánja és javasolja, hogy a választásokat december 18-án ejtsék meg. Freund Jenő szintén a régi gyakorlat fenntartását kívánja. Jánosi Zoltán a tanács javaslatát fogadja el. A többség el is fogadta.

Választások.

Ezután választás utján töltötték be a kiadó és a megüresedett irodatiszti és irnoki állásokat. Legelőször a jelölő bizottságot alakították meg, melybe a közgyűlés Somogyi Pál, dr. Fráter Imre és Muraközy László bizottsági tagokat választotta, míg a főispán Jánosi Zoltán, Szilágyi Imrét és dr. Peckó Ernőt nevezte ki.

Kijelöltettek a kiadói állásra 10 pályázó közül: Nagy Lajos, Ferency Zoltán, Szathmáry Károly és Iklódy János. Egyhangulag Nagy Lajost választották meg.

Kijelöltettek az irodatiszti állásra: Dömsödy Kálmán, Tóth Imre, Nagy Lajos, Iklódy János és Fehér Lajos. Egyhangulag Dömsödy Kálmánt választották meg.

Az irnoki állásra kijelöltettek: Kiss Kálmán, Minóry Géza, Kovács Gábor, Kovács László és Sarkady István. Egyhangulag Kiss Kálmánt választották meg.

Az újonnan választott hivatalnokok nyomban letették az esküt. Megéljenezték őket.

Vizvezeték.

Burger Péter dr. javasolja, hogy a sorrendet változtassák meg és előbb a vízvezeték ügyét tárgyalják le, azután a jövő évi költségvetést. A főispán a kérelemnek helyt adott.

Körner Adolf tb. főjegyző ismertette a vízvezeték építésére beérkezett pályázatok eredményét, a tanács döntését és az ellene beadott felelőzéseket, melyeknek elutasítását javasolja a tanácsi határozat jóváhagyásával. A határozat kimondja, hogy felhívja az ajánlattevőket, hogy 3 nap alatt jelentkezzenek a szerződés aláírására, ha ez nem történne meg, akkor a közgyűlés felhatalmazást ad a tanácsnak, hogy a legkedvezőbb ajánlattevővel, a világitási és vízvezeték r.-t.-ággal kösse meg a szerződést a vízmű építésére. Végül pedig mondja ki a közgyűlés, hogy e határozata, miután a vízmű építése sürgős, csak birtokon kívül felelőzhető. Burger Péter elfogadja a tanácsi javaslatot, mert a csoportajánlatok már is megdőlték, kívánja azonban, hogy a vállalkozó 8 hónap alatt építse meg a vízvezetékét. A közgyűlés elfogadta a tanácsi javaslatot.

Az 1912. évi költségvetés.

Varga Elemér dr. tanácsnok ismertette a jövő évi költségvetést a világitási és nyomdavidálat költségeloirányzataival együtt és elfogadásra ajánlotta azokat.

Révi Nándor dr. általánosságban megjegyzi, hogy a kiadás és bevételek minta szerint készülnek és az egyes tételek alatt felvett összegeket egészen más célra költik el. Javasolja, hogy a felügyelő bizottság még 3 taggal egészítsék ki és ez a bizottság évekre visszamenőleg vizsgálja át az okmányokat.

Márk Endre szerint minden bizottsági tagnak joga és kötelessége a város vagyonek ellenőrzése. Sajnos, lassankint a bizottságokra ruházták át e munkát, végül pedig a felügyelő bizottság három tagjára, akik fizetést, tiszteletdíjat kapnak. A felügyelő bizottság kiegészítését nem javasolja.

Kovács József polgármester és dr. Freund Jenő ellenzik Révi indítványát, melyet a közgyűlés is elvetett és általánosságban elfogadta a költségvetést, utána nyomban rátértek a részletes tárgyalásra.

Hozzászólás nélkül fogadtak el a nyomda és világitási vállalat költségvetéseit. A házi pénztár költségvetésének részletes tárgyalásánál több kiadási és bevételi tételt megváltoztattak, főszámvévhelyettes előirányzatait visszaállították. Utasította a közgyűlés a tanácsot, hogy a régi téglavető 314 hold területét hasznosítsa.

Megint a Hortobágy.

Szentesi János kifogásolja, hogy ismét 20.000 koronát tegyenek a Hortobágyra, mert a gazdák már se győzik a magas legelőbéréket. A 20.000 K törlesztést kéri, hiszen a 40.000 K is két év alatt felebbezést alatt áll. Polgári József hasonló értelemben szól; méltánytalan, hogy az idej rosz, gazdasági év után emeltessek a hortobágyi legelőbér.

Jánosi Zoltán hosszasan érvelt a Hortobágy hasznosítása mellett. A város gazdálkodásának vakszikje, sőtét foltja a Hortobágy, melyet bűn lenne mai állapotában meghagyni. A város fejlődik, természetszerűen növekszik minden igénye is, a pótdólya is. Ha az egyetemet megkapjuk és teljesítenünk kell az igéretet, még több lesz a pótdólya. Olyan területet, mint a Hortobágy, égbekiáltó igazságtalanság lenne hasznosítatlanul hagyni, mikor azt csak pár száz ember használja. A hasznosítás égetően sürgős. A városnak kötelessége vagyona felett okoskerüen rendelkezni.

Szentesi János tagadja, hogy a Hortobágy a városé volna, mert azt a tanya és házbirtokosok szereztek. Kovács József polgármester erősen tiltakozik az ellen, hogy bizottsági tag kétségbevonja e teremben a Hortobágy tulajdonjogát.

Polgári József tiltakozik az ellen a föltevés ellen, mintha a polgárság nem akarna haladni. A polgárság maga is sürgeti a Hortobágy hasznosítását, hiszen 3000 holdat átengedni javasolt az államnak az öntözés céljaira, de éppen azok, akik a hasznosítást sürgetik, a megoldást most elodázták. Kéri, hogy a 20.000 koronát ne szavazzák meg, hiszen maholnap nem fizeti ki magát az állatnyesztés sem.

De a közgyűlés a Hortobágy bevételeinek tételét 46 szavazattal 19 ellenében 20.000 koronával emelte.

Fakompetencia és vásárosarnok.

Balázs Bertalan és társai javasolják a fakompetencia eltörlését. A közgyűlés úgy határozott, hogy az indítványt kiadja a tanácsnak, hogy a fakompetencia eltörlésére és a Hortobágy hasznosítására egyenesen tegyen javaslatot.

Freund Jenő sürgette a drágaság megszüntetését, és pedig javasolja, hogy a tanács záros határidőn belül nyultsa be erre vonatkozó javaslatait. Egyik módja ennek a vásárosarnok megépítése is. Az indítványt elfogadták.

Ezután a költségvetést részleteiben is elfogadták, mire a főispán 10 perc szünetet adott.

Szünet után.

Harmadizbeni névszerinti szavazással elhatározták, hogy megvásárolják Prém Ferenc és neje Ajtó-utca 15., Bihari István és neje Rakovszky-utca 2. sz. házastelkeit és a tüdőbetegnek szanatóriuma részére kijelölt, 30 hold területet a Nagyerdőn átengedik. Az első és másodizbeni névszerinti szavazásokat nem tartották meg.

Bemutatta a tanács a közigazgatási bizottságnak az év I. feléről készített és a kormányelnökhöz küldendő jelentését. Az esküdteteket összeíró küldöttség tagjaivá megválasztották: Debreczeni Lajos, Polgári Bálint, Rickl Antal és Török Bálint. A világitási vállalat felügyelő-bizottságában megüresedett helyre, titkos szavazással Rother Ernőt választották meg 28 szóval a Sztankay F. Bélára esett 23 szavazat ellenében. A köztisztviségi vállalat szabályrendeletét olyképp módosították, hogy a vállalat felügyelő-bizottságá-

nak a főügyész és a főkapitány is hivatalból tagja legyen. A hordójelző hivatalhoz 1200 K fizetéssel és 560 K lakbérrel alkalmazták ifju Vaskó Jánost; Békés Lajos szövőszaki a hordójelző hivatalnál uralkodó botrányos állapotokat.

Az országos állatorvos egyesületnek székházépítésre 100 koronát szavaztak meg, az országos hírlapírói nyugdíjintézetnek 500 koronát; az alföldi földmivelők gazdasági egyesületébe nem lépnek be. A debreceni mentőegyesület segélyét 936 koronával emelték fel. Fejér Ferenc indítványára két debreceni fiatal gazdának külföldi tanulmányuttra 1000—1000 K ösztöndíjat szavaztak meg időről-időre, a debreceni népiroda részére pedig 1000 K évi segélyt.

Az Emlék- és Csokonai-kertek városi kezelésbe vételére és a tér rendezésére vonatkozó tanácsi javaslatot Révi Nándor, dr. Fráter Imre és Aczél Géza felszólalásai után elfogadták és a parkírozásra hiányzó 2500 K megszavazták.

Elhatározták, hogy a csatornahálózat Árpád-tér vonalát a huszárkaszánya északi végéig 700 méter hasznoságban 28.000 K költséggel kiépítik. Megszavazták a közbiztonsági géberendezésére szükséges összeget. Elhatározták dr. Tüdös János és társai kérelmére, hogy a Szepes-pusztához vezető utat a Miklós-utcai sorompótól a szováti utig kikövezzék 12.000 K költséggel.

Korcsolyapálya.

Nagy lelkesedéssel fogadta el a közgyűlés a nagyerdei korcsolyapálya, csolnákázó tó és hullámfürdő létesítésére vonatkozó tanácsi javaslatot. Révi Nándor örömmel üdvözli a javaslatot. A főispán kívánja, hogy már az idén létesítsék az ideiglenes korcsolyapályát. Aczél Géza kéri, hogy ne adjanak határozott utasítást, mert hátha nem sikerül az idén a korcsolyapályát létesíteni. Fráter Imre szerint a korcsolyapálya még az idén létesíthető. Nem sok víz kell hozzá, mert csak 6—8 centiméteres jégre van szükség. Elmondja, hogy bécsi tartózkodása alatt akkora területen, mint a közgyűlési terem, több százan korcsolyáztak. Valósággal egymás hátán korcsolyáztunk. (Viharos derűtség.)

Az előterjesztést a közgyűlés egyhangulag elfogadta és utasította a tanácsot, hogy még az idén létesítse az ideiglenes korcsolyapályát.

Vita nélkül.

Vita nélkül szavazták meg a 21.000 K póthitelt a köztisztviségi vállalatnak. Elfogadták az utadóalap 1909. és 1910. évi zárszámadásait. Megadták a tanácsnak a felhatalmazást, hogy a nagykölcson 17. millióját is fölvegye. Köszönetet szavaztak Lőkötúr Arthúr muzeumigazgatónak, hogy a kulturház dísztermének díszítésére 5000 koronát adományozott.

Elfogadták özvegy Szilágyi Károlyné alapítványának alapító levelét. Tudomásul vették több főtisztviselő bejelentését, hogy bankoknál és részvénytársaságoknál igazgatósági és felügyelő bizottsági tagságokat vállalt. Elfogadták az új óvoda építési költségeire szükséges 41.000 korona törlesztéses kölcson tervezetét és hogy a pénzügyi kormány részére a Kossuth-utca 12. és 14. sz. telkeket négyszögölenként 500 koronáért adják el.

Elhatározták, hogy a Hadházi-ut 16. sz. házat 18.000, a Széchenyi-utca 20. sz. házat pedig 100.000, a Meszena-utca 9. sz. házat 31.324, a Vendég-utca 4. sz. házat 17.000 koronáért megvásárolják, ellenben nem veszik meg a Borzas-pusztát és a debreceni gazdák bankjának a városi faraktár mögött levő majorsági földjét.

Elfogadták Pavlovits Károly ajánlatát, hogy a Kossuth-utca 20. és 22. számú házak közt új utca nyitassék. A közgyűlés alatt kapta meg a polgármester Pavlovits levelét, hogy a rendőrségi palota tervét ingyen készíti el. Tudomásul vették. Felmentették a pénzügyigazgatóságot a kötelezettség alul, hogy az utcai ablakokat átalakítsa, ellenben kötelezték a csatornázás elvégzésére. A nyil-

vános vigalmak, előadások és mutatóványok engedélyezésére vonatkozó szabályrendeletet a viszonyoknak megfelelően módosították.

Az automobil bérkocsik viteldiját 1—2 személyre a következőképp állapították meg: nappal 600 méterre 1-20, minden további 300 méterre 15 fillér, éjjel 450 méterre 1 K 50 fillér, minden további 250 méterre 15 fillér. A várakozás minden 5 percenkint 20, minden csomag 20 fillér. Kimondták, hogy az antókat csomagként szerelik föl a bérkocsikkal egyetemben és az egyfogatuak számát 25, a kétfogatuakét is 25 új bérkocsival szaporítják.

Elfogadták a homokhordási szabályrendeletet. Gyarmati István ohati bérlőnek megengedték, hogy a Hortobágyon illetőségén felül 200 darabbal több számos jószágot legeltethessen. Megszavazták a cserép és téglagyártásra kért 4000 K póthitelt.

Révész Vilmos és társai kérelmére elhatározták, hogy a Morgó-utca nevét Maróthy György utcára, a Kerekes-telep lakóinak kérelmére pedig a Tibor-utca nevét Kerekes Géza-utcára változtatják.

Hosszabb vita támadt a máv. mozdonyvezetők felebbezésének tárgyalásánál, akik házhelyeket kértek a várostól, de a tanács elutasította őket. Jánosi Zoltán javasolta, hogy a tisztviselőtelep mögött levő 22 holdnyi területet engedjék át nekik négyszögölenként 6 koronaért. Nyíri Ernő és Révi Nándor javasolják, hogy tárgyaljanak velük. Magoss György nem tartja szükségesnek a magánérdekek támogatását.

Jánosi Zoltán hosszasan érvel a mellett, hogy ez nem magánérdek, mert erősen behatárolódik a közérdekbe. A kérelmet teljesíteni javasolja. A közönség régóta várja már, hogy a tanács a közérdek szolgálatára legyen és emlékezteti a tanácsot arra, hogy 60 mézáros érdekével szemben közérdekből hozza a debreceni piacra a szerb húst.

Hosszas vita után a felebbezést 13 szóval 11 ellen elutasították.

Hasonlóképp elutasították Orosz László rendőrfogalmazó felebbezését is, aki visszatartott drágasági pótlékát kérte, valamint Bösörmenyi Károly volt városi rendőr felebbezését is, a ki nyugdíj jogosultságának megállapítását kérte, ellenben helyt adtak az Andaházy-Szilágyi intézet felebbezésnek.

Lőw Alajos, Dávid Mózesnek kilátásba helyezték a községi kötelekbe való felvételt, ha nevét magyarosítja és 50 koronát fizet. Teljesítették Berényi Gábor mérnöknek kérelmét és nyugdíját a felemelt fizetés után állapították meg, Szilágyi Bálint és társainak pedig beszámítják a katonai szolgálatban töltött idejüket. Több kegy- és nyugdíj és szabadság iránti kérvény kedvező elintézése után a közgyűlés este 8 órakor véget ért.

Városháza.

Teljes tanácsülés. A városi tanács csütörtökön délelőtt a főispán elnöklése alatt ülésezett. A közgyűlési tárgyakat látták el javaslatokkal.

Hitelesítés. A csütörtöki közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítését ma délután 4 órára tűzte ki a főispán.

Jelenet az utcán.

*
**A csendes,
éjszakai utcán...**

Tegnap éjjel volt. Elmúlt éjjel. Ilyenkor minden „rendes ember” hazamegy. A kávéház képe is megváltozik. Az álmos sörös flaskók helyébe durrogó, öblös pezsgők kerülnek és a tiz fillérekkel honorált muzsika is vigan kezd pattogni a ritka bankók reményében...

Magam is utrakészen. Fizetek. Az előzékeny kávéházi tisztviselő kalapot, botot kézbe ad és nekivágok elszántan a sötét városnak.

Poétikus, szép ez a csöndes város. Kellemes, szép éjszaka volt. A szellő csak néha csapott keresztül az utcán, lesöpörve rólam a kávéház nehéz füstjét. Egy korcsma előtt haladtam el. Szinte belelűköztem egy botorkáló alakba. Jobban megnéztem. Nő volt. Már-már elhaladtam mellette, a mikor észrevettem, hogy sir. Az éjszakai ember gyakorta találkozik a korcsmák és kávéházak előtt ilyen siró asszonyokkal; a modern kor martirjaival. Tisztelegesen, részvétellel fordultam hozzá, megkérdezve, hogy miért sir, miért csatangol a sötét éjszakában. Az urat várta. Egy részeg társaság közeledett és én kikerültem a kocsiútra, míg a siró asszony egy fa mögé bujt. Az öreg alkohol lassan tovább döcögött kedvelt gyermekeit s ismét egyedül maradtunk.

Eltökélt szándékom volt, hogy kikérem a szerencsétlen teremest. Már éppen feléje tartottam, a mikor kinyitott a korcsmaajtó és a sűrű füstfelhőből előtűnt egy nyulánk alak. Kilépett az utcára. A fa mögött álló asszony is megmozdult. Bizonytalan léptekkel elébe ment a férfinak, a ki, hogy észrevette, felemelte mindkét karját és kezével a homlokához kapott. Kinos, ijesztő csönd állott be. Ököbe szoritottam a kezem, készen arra, hogyha ez a férfi megtámadná a szerencsétlen teremest: reárontok. És ez a hatalmas, nagy ember egyszerre csak összeroskadt a kis, törekeny teremest előtt, szivbe markoló hangos zokogással átkarolta térdét és szinte suttogva, csukló hangon csak annyit mondott:

— Isten engem úgy segéljen, nem kártyázom többé soha!

Az asszonyka valamit mondott neki. A férfi lassan összeszedte magát, talpra állott és egy szót sem szólva, karjába fűzte az asszonyát és csakhamar eltűntek a csöndes éjszakában. Elnyelte őket nagy és megrázó drámájukkal együtt a sötétség.

Nem kell ehhez a riporthoz sem szín, sem keret. Tökéletes az éjszaka e gyors piketúrája mindkettő nélkül.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Ujság nyomdája.

Színház.

Ma, pénteken, okt. 13-án szinrekerül:

Ezred apja.
Bohózat 3 felv.

H E T I M Ū S O R:

Szombaton: Ezredapja, bohózat. C) bérlet.
Vasárnap délután: Iglói diákok.
Este: Ártatlan Zsuzsi.

Sárgalliom. A múlt szezon egyik drámai repertoár sikerét, a Sárgalliomot játszották tegnap este. Az előadás nem sok élvezetet nyújtott, rendkívül vonatottan ment s későn ért véget, úgy, hogy a közönség, de még inkább a foyerben várakozók már nagyon türelmetlenkedtek. Zilahy kedélye némileg fűszerezte ugyan az unalmas hangulatot, bár ő sem volt egészen biztos a szereptudásban. Tetszett Vajda Ilonka értelmes és kedves Juditja s Bérci Ernőnek (a nagyherceg) is volt néhány sikerült jelenete. A darabban szóhoz jutott új tagok — különösen vonatkozik ez a Peredi személyesítőjére — még a régi nyomaiba sem léphetnek. A szünetet főleg az első és második felvonás között ismét tulhosszúra szabták.

Színházi hírek. Ma este az Ezred apja kerül szinre, Monézi és Durieux énekes bohózata. Székely, Borbély Lili, Kassai Károly, Bérczi, Kemény, Csanádi Irma játszanak benne. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal az Iglói diákok, énekes diaktörténet kerül szinre.

Premiérén. A szinmű szerző lázas izgatottsággal várta a függöny felgördülését és az csakugyan felgördült.

A szinmű szerző izzadt, a közönség pedig kritizált.

Az első padosorok egyik ülőhelyén feltűnő alakú uriember foglalt helyet és tüntetve mosolygott ott is, ahol nem volt rá szükség. Sőt tovább ment. Később annyira belemelegedett a tüntetésbe, hogy minden ok nélkül magános tapsviharokra engedte magát ragadtatni.

Többször ismételte ezt a műtétet s már annyira magára vonta az egész közönség, sőt a játszó színészek figyelmét is, hogy azok mindnyájan csak ő rá figyeltek.

De azért nem jött zavarba.

— Hallja az ur, miért tapsol maga mindég és minden ok nélkül csak úgy szólóbn?

— Mert háztulajdonos vagyok.

— Furcsa! Én is az vagyok, — mégsem tapsoltam ma még egyet sem, amint vehette is észre.

— Hja, ön nem olyan háztulajdonos, mint én. Ennek a darabnak a szerzője az én házámban lakik s már egy évi házbérrel van restanciában. Most aztán érdekemben áll, hogy meg ne bukjak a darabja, hát csinálom a hangulatot. Érti már? — Érttem s mint kollegának, én is segíteni fogok.

A következő jelenet végén duettben tapsolt a két háztulajdonos.

Bonbonniere mai estélye. Ma, pénteken dr. Stephány Nándorné és Czobor Ernő vendégfelléptével piros estély lesz a Bonbonnierben, elsőrendű új műsorral. **Vasárnap délután** 4 órai kezdettel, a teljes műsorral gyermek-előadás lesz mérsékelt helyárrakkal. Páholyszék 2 K. I-só rendű ülő 1 K, II-od rendű 60 fillér. Jegyek Antalfynál előre váltathatók.

Ifjúkori bűnök, tegnap másodszor került bemutatásra zsufolt házak előtt az Uranusz színház Sas-utcai helyiségébe. A finoman felépített cselekmények és a kitűnő dán színészek alakítása nagy hatást gyakorolt az előkelő közönségre s a nagyszabású új csapásokon haladó dráma mű osztatlan sikert aratott. E hatalmas dán művészi felvétel még ma és holnap szombaton utoljára látható este pont 6-tól. A tolongások elkerülése végett ajánlatos az első, illetve 6 óras előadásra megtekinteni, mert ezen kényelmesebb a látogatottság mint a későbbiekben.

AZ „URANUS SZÍNHÁZ”
SAS-UTCAI TÉLI HELYSÉGE
MEGNYILT
: Előadás kezdete :
este pont 6 órakor.
IFJUKORI BŰNÖK.
Nagyvárosi erkölcsrajz (szinmű) 3 részben
A kopenhágai dán színészek előadásában.
Azonkívül:
A pompás félteti ujdonságok.
Utolsó előadás 1/4 10-től.
Rendes helyárrak.
Kedvezményes jegyek a 6 óras előadásra
érvényesek.

Szerencsétlenség az István-gőzmalom telepén.

Munkás a kocsiütközők között.

Az István-gőzmalom telepén súlyos szerencsétlenség történt tegnap, a déli órákban. A véletlennek szomorú játéka közeljuttatott a sirhoz egy munkást, kenyérkeresete közben. Az eset így történt:

Az István-gőzmalom tágas udvarán két sinpár huzódik végig, amelyeken a rakományra váró waggonok szoktak állani. Két kocsisor is állt ott tegnap, a liszt beraktározására.

Az egyiknél a waggonok nem értek össze, hanem kisebb távolságok voltak közte. Ezekre a kocsikra is sor került már a szállítmány bewaggonrozásánál.

Mikor a munkások javában dolgoztak ezen, éppen akkor haladt át a kocsi között Pénzes Sándor 26 éves napszámos. A szélső kocsi azonban abban a pillanatban, mikor a vágányok közé lépett, lökést kapott, minek következtében valamennyi összeütközött, de mindjárt szét is váltak a reakció folytán. A szegény embert az ütközők összenyomták s belső sérüléseket szenvedett. Esméletét azonban nem vesztette el; sőt ereje sem hagyta cserben. A saját lábán ment ki a sinek közül, de alig tett pár lépést: össze-rogyott.

Társai hozzásiettek, bevitték a raktárba, majd pedig az előhívott mentők beszállították a kórházba. Csikos főorvos vette kezelés alá, aki állapotát igen aggodalmasnak találta.

A szerencsétlenül járt munkást a délután folyamán úgy a rendőség, mint a vizsgálóbíróóság részéről kihallgatták.

Ujdonságok.

*** A Csokonai kör választmányi ülése.** A Csokonai kör választmánya okt. hó 14-ik napján szombaton, délután fél öt órakor tartja legközelebbi ülését. Hely: Csokonai ház, Hatvan-utca 23. Tárgyak: 1. Jelentés a tisztikar és választmány kiegészítéséről. 2. A Csokonai- és Emlékkert átadása. 3. Bírálok választása a Löfkovits és Telegdi-Kovács-féle pályázatra. 4. A felolvasó ülések előkészítése. 5. Jelentések. 6. Folyó ügyek.

*** Stifler Ferenc távozása.** A hivatalos lap tegnapi száma közli:

A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter Stifler Ferenc debreceni róm. kath. főgimnáziumi tornatanítót az aradi kir. kath. főgimnáziumhoz rendes tornatanítónak nevezte ki.

Amennyiben örvendetes Stifler Ferenc nézve ez a kinevezés, éppen olyan sajnálatos a távozása Debrecenre. Stifler Ferenc ugyanis nemcsak mint kiváló tornatanár szerzett érdemeket, hanem valóságos lelke volt Debrecen sportéletének. Az ő irányító szelleme vezette sokáig a Debreceni Tornagyuleket, amelynek felvirágoztatása érdekében sokat tett. Az ifjuság testi nevelésének fejlesztését mindig főfeladatának tekintette s nem egy egészséges ötletet vetett fel az állandó játéktér létesítése céljából. Szóval

rendkívül agilis munkásságot fejtett ki, a melyért sportkörökben méltán örvendhet nagy tekintélynek. Az elismerést sohasem kereste, méltó tehát, hogy most megemlékezzünk róla, amikor felettes hatósága kívánságára bucsút vesz Debrecenről.

*** Elfogott kerékpártolvajok.** Az utóbbi időben felette sűrűn fordultak elő Debrecenben kerékpártolvások. Szinte minden napra esett egy-kettő. A rendőség erélyesen nyomozott a tettesek után s tegnap le is tartóztatott egy egész bünszövetkezetet, melynek tagjai romlott, vásott suhancokból kerültek ki. Kihallgatásuk még nem ért véget, de egy-két esetet eddig is sikerült rájuk bizonyítani.

*** Borzalmas szerencsétlenség a fürdőkádban.** Nagyszalontáról borzalmas dolgot jelent tudósítónk. Tegnap délután Portás Luiza a Salamon Armin-cég üzletvezetője a nagyszalontai gazdák gőzmalomában berendezett fürdőbe ment fürdeni. Fürdés után a zuhany alá ment a szerencsétlen leány és megnyitotta a zuhany csapját. A következő percben kétségbeesett sikoltás és segélykiáltás alarminoza a malom személyzetét, mely a fürdőkabin elé rohant. A kabinban eszméletlenül feküdt Portás Luiza. A zuhany vezeték csövében ugyanis nem hideg, hanem forró víz volt, mely teljes erővel zuhogott a leány testére. A szerencsétlen leány a forró víztől oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy eszméletét vesztette és most a halálai vívódik. A szerencsétlenség után szigorú vizsgálatot indítottak annak megállapítása iránt, hogy mily módon került a forró víz a zuhany vezetékébe, melyben hideg víznek kellett volna lenni. Mindenesetre nagyfokú gondatlanságról van szó, mely szigorú megtorlást kíván.

*** Gyanus kóbor cigányok.** A debreceni vásár alkalmával a csendőrök négy kóbor cigányt elfogtak a vásáron és bekísérték őket. A cigányokat olyan gyanus körülmények között találták, hogy azok valószínűleg valami nagyobb büntényt akartak elkövetni. Ebben azonban meggátolta őket, a csendőrök közbelépése. A vizsgálatot folytatják.

*** Az izr. hitk. tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a f. hó 14-én, a Deák Ferenc-utcai templomban tartandó „Mazkir“-ral egybekötött „Haskoma“ reggel fél 7 órakor, a délelőtti istentisztelet alkalmával a „Mazkir“ és az azt megelőző hit-szónoklat fél 11 órakor fog kezdődni.

*** Gyalog a világ körül.** Egy sápadt képű, sovány ember volt szerkesztőségünkben. Kezében hosszú meggyfapot, hátán turistaszák, hóna alatt vastag könyv. A könyv sok száz lapján egy-egy város, falu rendőségének, jegyzőjének „láttaozása“. Hogy itt volt, ott jelentkezett. Fiebinger Imrénének hívják ezt a sovány sápadt embert, aki majdnem hét esztendeje járja a világot — gyalog. Eddig 46,279 kilométert tett meg. De még vagy négy esztendeig fog gyalogni, meg tengeren utazni, míg elmondhatja: begyalogoltam a világot. Utközben levelező-lapokat árusít. Ezeknek az árából tartja el magát.

*** Vasuti díjszabási tanfolyam Debrecenben.** A Magyar Gyáripárosok Országos Szövetségének debreceni fiókja már több évben tartott vasuti díjszabási tanfolyamot, amely minden alkalommal igen kiváló sikerrel és a tanfolyam hallgatóira gyakorlatilag igen előnyösen végződött. Most a gyáripáros szövetség a debreceni Kereskedő Társulat hozzájárulásával újból rendez ily tanfolyamot. A tanfolyam fő tárgya lesz a vasuti üzletszabályzat, a díjszabási határozmányok helyi és kötelei díjszabások ismertetése, gyakorlati példák részletes feldolgozásával. Ez ismeretek előadására ez évben is Gal Samu máv. üzletvezetőségi tisztviselőt, a kiváló tarifeurt nyerték meg. Ezenkívül vasuttörténeti és a vasutakkal kapcsolatos némely gyakorlati fontosságú közgazdasági kérdésről tart néhány órán előadást dr. Rácz Lajos, kereskedelmi és iparkamara s. titkár, a helybeli állami közigazgatási tanfolyam tanára. A tanfolyam

november elején kezdődik, megnyitása ideje a hallgatósággal együttesen lesz meghatározva, hasonlóképp közösen lesz megállapítva a hetenként 2 este tartandó előadások időpontja is. A tanfolyam 2 hónapig tart, a hallgatók esetleges kivánalmára azonban díjtalanul meghosszabbítható. A tanfolyamra jelentkezni lehet október hó 31-ig a kereskedelmi és iparkamara hivatalában (Főutca 69., I. e.). A tanfolyam részvételi díja ez évben is 30 K, mely jelentkezéskor fizetendő. A tanfolyamon részvétel gyakorlatilag különösen előnyös a kereskedelmi és ipari alkalmazottaknak, de mindazoknak is, akik bármily hivatásban valamely vonatkozásban vannak a vasuti forgalommal.

*** A debreceni zenekedvelők társasága f. hó 20-án, délután öt órakor tartja a kereskedelmi tanintézet dísztermében rendez évi közgyűlését. Tárgyak: Titkári jelentés, a választmány előterjesztésének tárgyalása, alapszabálymódosítás, tisztújítás. A közgyűlésre a zenekedvelő társaság tagjait tisztelettel meghívja az Elnökség.**

*** Tegnapi halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalhoz a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Kiss József ref. 16 éves, Szternszky Antal r. kath. 19 éves, Bencsó Józsefné r. kath. 80 éves, Kiss József ref. 1 hónapos, Kiss Pál r. kath. 46 éves.

*** Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a f. hó 13-án beálló Smini Aceresz ünnep alkalmából a Deák Ferenc-utcai izr. templomban az istentisztelet a következő időben fog megtartani: ma, péntek este 5 órakor, holnap szombat délelőtt fél 9 órakor, déután 4 órakor, este fél 6 órakor, vasárnap d. e. fél 9 órakor és d. á. 4 órakor. Köznapokon — további rendelkezésig — reggel 1/47 órakor és este egynegyed 6 órakor.

*** Eltűnt és megkerült gyűrű.** Irányi Gyula 28 éves, budapesti gyárképviselő a napokban nejével Debrecenbe érkezett. Véletlenül sikerült itt lakást kapnia az egyik nagyobb szállodában, ezt a szerencsét azonban megirigyelte tőle a sors. Nevezetesen a szobájából egy 600 korona értékű díszes arany briliáns gyűrűjét ellopták. Feljelentésére a rendőség megindította a nyomozást, még pedig eredménytel, amennyiben az eltűnt értékes gyűrű megkerült.

*** Böske kitiltása.** Szilágyi Böske neve is belekerült a Debrecenből kitiltott egyének névsorába. A belvárosi rendőrkapitányságnál vezetik a rovott multnak anyakönyvét s Nagy Pál fogházfelügyelő tegnap a következő adatokat terjesztette be bejegyzés végett:

Szilágyi Erzsébet nagykarolyi születésű, 21 éves, ref. vallásu színésznő, csavargás és hamis név bemondataért a városból végleg kitiltatott 5493/911. kih. Debrecen, 1911. október 11.

Nagy Pál
f. f.

Szóval Szilágyi Böske már meg van örökítve a debreceni rendőség annaleszeiben. A főnö valószínűleg tegnap már elhagyta Debrecen.

*** Véréngzés a cigánytanyán.** Gyöngyösi András, hosszupályii lakos — mint a királyi ügyészségnek jelentik — hétfőn este 8 órakor részegen, a község külső részén levő cigánytelepre ment, a mint előre is hangoztatta, hogy régi haragosával, Rostás Ádámmal leszámoljon. Magával vitt egy vasvillát is. A cigánytelepre érve, az egyik kunyhóba bezörgetett és kihívta Rostást. Mikor a mit sem sejtő ember kilépett a kunyhóból, a vasvillával egyenesen neki támadt és ütlegelni kezdte. Majd keresztül akarta szurni, de Rostás oldalt állt és így a villa csak a felső jobb karját szurta keresztül. A kiabálásra elősiető cigányok aztán nagynehezen ártalmatlanná tették a vérengző embert. A 27 éves Rostás Ádám sérülése súlyos. Az ügyészség elrendelte a vizsgálatot.

* **Veszedelemes eb.** Veszedelemes ebet tart Wachler Károly Zápolya-utcai lakos. Az elkóborolt kutya a napokban megharapta Rosenfeld Lipót Hatvan-utca 9. szám alatti lános kereskedő László nevű hat éves fiát, felső kos lábánál. Feljelentés folyt a rendőrség megindította az eljárást az eb tulajdonosa ellen.

* **Kereskedelmi és Ipartörvények,** legújabb kiadás kapható Antalfy Józsefnél.

* **A Magyar király kávéház** tulajdonosa a közönség óhajának engedve, szerződtette Berzsényi Ferike hírneves s itt nagy kedveltségnek örvendő szífonikus női zenekarát, amely estenként gazdag, változatos műsorral hangversenyezik Berson Leó jeles karmester vezetésével.

* **Ha gyors elintézni valója van,** telefonáljon 612. (Antalfy könyvkereskedés) és megjelenik a boy. Negyedóránként 30 f.

* **5 korona** darabja a valódi gráci Pichler kalapnak Györfi testvéreknél, Piac-utca 30.

* **Női kalap divat formák,** caschirozott, bársony és selyemből 5 forinttól, „Corney” nemez puha kalap ujdonság minden színben 3 forint. Eredeti modellek naponta változnak, Rózsa Lajos divatruházában. Alföldi-palota, a Bikával szemben.

* **Csödtömeggől** vett nagymennyiségű árak érkeztek! Györfi testvérek, Piac-u. 30.

* **Férfi ingek,** gallérok, nyakkendők és zsebkendők Szabó Lajos fiainál.

* **Legjobb villamos berendezéseket** készít Földvári L. Telefon 168. Tanulók felvételnek.

* **Elegáns nyakkendők** 1 K-tól 4 K-ig Lengyel Samunál. Telefon 855.

* **Egy korona ötven fillér** egy pár női glace bőrkefű Györfi Testvéreknél, Piac-utca 30.

* **Legjobb szabású fűzők** megérkeztek Vitáriusnál Piac-utca 16.

* **Gimnázisták figyelmébe.** Igen üdvös és hasznos intézmény az, melyet Papp Gusztáv önkéntes-előkészítő tanár létesít felekezeti különbség nélküli gimnázista tanulók részére. Igen csekély havi díj mellett ad oktatást IV—V. gimnázistáknak a legnehezebb tárgyakból, u. m. latin, számtan és geometriából havi 8 koronáért; VI. gimnázisták részére pedig algebrából havi 5 koronáért. Jelentkezéseket elfogad naponként a lakásán délután 2—3-ig Rákóczi-utca 7. szám alatt. Ez üdvös intézményt ajánljuk a nagy közönség figyelmébe.

* **A legszebb uri divat** cikkeket Frank testvéreknél szerezhetjük be.

* **Jó karban levő boros hordók** eladó. 1 literes palack 1908. évi termésű. Melléki ó bor 36 krajcár Máyer Jenő és Béla cégnél, Piac-u. 33.

* **Harisnyák,** kefűk legdivatosabbak Szabó Lajos fia cégnél.

Bolygó cigányok.

A magyar cigányokat kitiltották Törökországból.

Körrendelet jött Hajdúvármegyéhez.

Érdekes körrendelet érkezett ma a belügyminisztertől Hajdúvármegyéhez. A körrendelet arról szól, hogy a török kormány kitiltotta a csoportosan vándorló cigányokat Törökország területéről.

A körrendelet nem indokolja Törökország kitiltó végzését, ámbar bizonyos, hogy a török kormány a magyar koronához küldött végzésében megindokolta a kitiltást. Ez az indoklás pedig nem lehet más, mint a háború. Puskaporos időben veszedelemes népesség a cigány népség, haza, föld nem köti őket, nemzeti érdekek nem fűzik egymáshoz,

jó pénzért tehát mindenre képesek vállalkozni: hadicsempészésre, kereskedésre stb. Érthető tehát, hogy Törökország óvakodik a cigányoktól, akik pedig szívesen és tömegesen szoktak ellátogatni az ottomán birodalomba. A belügyminiszteri körrendelet pedig most felhívja hajdúmegye figyelmét is, hogy ne adjon cigányoknak Törökországba utlevelet. A körrendelet így szól:

Az ottomán császári kormány a csoportosan vándorló cigányokat Törökország területéről kitiltotta és utasította az ottomán császári konzuli hatóságokat, hogy ily egyének utleveleinek láttamozását tagadják meg.

Midőn erről t. Cimet értesítettem, egyben felhívom, miszerint intézkedjék, hogy a csoportosan utazó vándorcigányok részére Törökország területére nézve utlevelek ezentul ki ne állíttassanak.

Budapest, 1911. szeptember 26.

A miniszter helyett:

Horváth Emil s. k.
államtitkár.

Ez a körrendelet Fiuméra is kiterjed.

Az olasz—török háború.

Harci párt.

A harctérről jóformán semmi hír sem érkezett. Az olasz forrásból érkező táviratok arról a lelkes fogadtatásról számolnak be, amivel az olasz csapatok Tripolisban a partraszálláskor találkoztak, különösen a bennszülött lakosság részéről. Török részről pedig arról számolnak be a legújabb hírek, hogy az ifjutörökök harcipárttá alakultak, szervezik az olaszok elleni bojkottot és a harcra tüzelnek. Ez pedig arra enged következtetni, hogy Törökország beléletében válságok lappangnak.

Ma a következő táviratok érkeztek:

Róma, okt. 12.

A Tribuna jelenti Tripolisból: Amidőn az expedíciós csapatokat hozó gőzösök hadihajók kíséretében a kikötőbe érkeztek, a legénységet a matrózok és nagy embertömeg üdvözölte. A partraszállás gyorsan és teljes rendben ment végbe. Amidőn az első katonák a szárazföldre léptek, a matrózok és az arabs lakosság lelkesen köszöntötte őket.

Ifjutörök agitáció.

Frankfurt, október 12.

Jól informált körökben hire jár, hogy a szalonikii harmadik hadtest táviratot intézett Said pasához, közölve vele, hogy felvonulnak Konstantinápoly ellen, ha béketárgyalásokat kezd Olaszországgal. Feltűnő, hogy a török flotta itt időzik. Csak ma vetett horgonyt néhány páncélos cirkáló Dolmabagese előtt. A flotta kifejezetten az ifjutörökök pártján van. Felmerül a kérdés, hogy a flotta jelenléte nem intelem-e arra, hogy bizonyos körök nyíltan és titokban befolyásolni igyekeznek a szultánt arra, hogy visszatérjen a reakciós politikához!? Sefket Mahmud pasa különben a redifaszólaljak behívása által megerősítette Konstantinápoly helyőrségét.

A török sajtócenzúra.

Konstantinápoly, október 12.

Néhány ellenzéki képviselő délután tiltakozott a nagyvezérnél a sajtó guzsbakötése ellen. Hír szerint a nagyvezér azt válaszolta, hogy ez intézkedésről, mely alkotmányellenes, nem volt tudomása és meg fogja tenni a szükséges intézkedéseket.

Bojkot az olaszok ellen.

Konstantinápoly, október 12.

A szervezeti ifjutörök lap éles hangon sürgeti az olaszok elleni bojkottot.

A török hadügyminiszter nyilatkozata.

London, október 12.

A „Daily Mail” konstantinápolyi levelezője beszélgetett a török hadügyminiszterrel. Törökország — mondta a török hadügyminiszter — nem lesz képes Tripoliszt megvédeni, mert Törökországnak nincs kellő hadiflottája. Törökország nem óhajt közvetlenül Olaszországgal tárgyalni, hanem a hatalmakhoz kell interveniálni. Ez esetben Törökország kész a békére, hogy belső viszonyait konszolidálhassa.

Női és leány

kalap üzletemet

Piac-utca 56 szám alá helyeztem át.

A legdivatosabb modellek az őszi időnyre már megérkeztek. Nagy választék.

Jungreiszi Mari Utóda.

Boszorkányégetés Rémes lincskisérlet.

Egy-két reggeli lap röviden közli, hogy Hosszuaszó községben rémes lincskisérlet történt. Erről a népitéletről az alábbi tudósítást kaptuk:

A községre nagy veszedelem szakadt. Egymásra pusztult az aprójószág. A tyukkolera lépett fel s roppant kárt okozott a baromfiállományban. Minden házból kiveszték a szárnyasok s emiatt végtelenül elkeseredett az asszonyok, mely hamarosan megállapította, hogy a szerencsétlenséget Téglás Mari, a boszorkány hozta a falura. Téglás Marinak régtől vészelt hire van s azt tartják róla, hogy szombatonként seprőnyél rendszerű monoplánon reptül Szent Gellért hegyére, a boszorkányok konferenciájára. Az asszonyok szentül hiszik, hogy jégesőt hoz, tüzet támaszt, megrontja a tejet és úszköt vet a buzába és így valahányszor ártalom csap a falura, üldözik, verik, kergetik a szegény öreg asszonyt.

Most, hogy a tyukvész kitört, Hosszuaszó bölcsői kimondták a szentenciát:

— A Mari csinálta. Fel kell perzselni a boszorkányt!

Tegnap este, mikor a sötétség leszállt, összeverődött a falu aprajagya s titkon több irányból körülvette Téglás Mari házat. Úszköt dobta a tetőre, mely pillanat alatt lángot vetett s a nekibőszült tömeg ordítva átkozódott a tűz körül:

— Égj el, dögölj meg, boszorkány!

— Verjétek agyon a kutyát!

A boldogtalan öreg asszony — feje fölött recsegve égett a tető — nem mert kimozdulni a vackából. Csak jajveszék, rémes siránkozása hallatszott ki az ablakon.

— Ne bántsatok! Ne öljetek meg!

Végre a fojtó füst kizavarta a szerencsétlent, akit agyon akartak verni, mikor a szabadba ért. Tizen is nekirohantak, de az asszonyok sivalkodva fogták le a férfiakat, hogy ne nyuljanak hozzá, mert megrontja őket és rájuk hozza a kolerát. Téglás Marit futni hagyták. Szegény teremtés a kideg éjszakán menekült s az égő ház lángja világította meg az útját.

A kiülőzött boszorkány jeleotést tett a csendőröknek, akik megkezdtek a nyomozást.

Táviratok.

A monarchia mozgósít.

Melánó, október 12. Egyik itteni lap bécsi hírforrásából közli, hogy a balkán helyzet esetleges biztosítása végett, a monarchia a zágrábi és temesvári hadtesteket mozgósítani fogja.

Zichy bukása?

Budapest, október 12. Egy esti lap híradása szerint Zichy János gróf rövid időn belül elhagyja a kultuszminiszeri széket.

Tanácskozások a kompromisszum érdekében.

Budapest, okt. 12. A mai nap folyamán Kossuth András Gyulával, Justh Gyula Polónyival és Holló Lajossal, Berzevicy pedig Khuennel és gróf Karolyival tanácskozott. Hír szerint a megbeszélések érdemi része odairányul, hogy a véderőreform javaslatot az általános tárgyalás után visszaadnák a bizottságnak s a költségvetéssel foglalkoznának. Ezalatt vitatják meg újból a véderőreformot, amikor is egyes, részletes módosításokat eszközöljenek és aztán a választójog kérdésében is konferálnának.

Aranyplaket Lukács Lászlónak.

Budapest, október 12. A pénzintézetek országos egyesülete ma, aranyplakettel lepte meg Lukács László pénzügyminisztert, hatvanadik születésnapja alkalmából.

Elitelték gróf Metternichet.

Berlin, október 12. Metternich grófot ma a bíróság kilenc havi fogságra ítélte, melyből hat hónapot a vizsgálati fogságba betudták.

Csarnok.

A titok.

Folytatás.

A nap eltelt valahogy és másnap reggel korán ébren voltak már Söréti és Kertelyné is.
— Néhány óra mindössze — mondotta boldogan Söréti — és újra viszont láthatom Elizt. Érzem, hogy ezt a néhány órát nehezebb lesz kivánnom, mint azt a három esztendő, amelyet künn, az újvilágban elhagyottan, idegen emberek között töltöttem el.
— Gondolom. De mélyen kárpótol majd érte a viszontlátás.

— Ugy-e szép az én Elizem?

— Hogy szép-e? Földre szállott, szárnyatlan angyal az. A gondviselés megáldotta mindennel, ami egy nőt nagygyá tehet. Szép és jó, a szíve végtelen humanizmussal tele; szelíd, finom lelkű, művelt s mindezekhez még házias.

— És a férje, Árpád?

— Gondolhatod, hogy az sem lehet Elizhez méltatlan, különben soha se engedtem volna, hogy Eliz a felesége legyen. De én ismerem jól Árpádot. Tetőtől-talpig olyan, mint a bátyja, az én uram. Azt jól ismered. Igazán páratlan férj. Ilyen Árpád is.

— Nagyra becsültem Árpádot mindig. De legjobban akkor, midőn most hazaérkezve megtudtam, hogy Elizt abban a hitben vette el feleségül, hogy elhagyott, árva és nagyon szegény leány.
(Folyt. köv.)

Aru- és értéktőzsde.

Október 12.

Budapesti gabonátőzsde.

5 fillérrel kisebb áron elkelt (50 klgr.-ként) 25.000 métermázsza buza.

Rozs 5 fillérrel drágább, zab, tengeri tartott.

A határidő-üzlet.

A határidőpiacon nyugodt volt az irányzat, a gabonaárak lemorzsolódtak.

A forgalom szűk keretben mozgott.

Felmondás 8000 métermázsza buza, 37500 métermázsza rozs, 38000 métermázsza zab, — métermázsza tengeri.

Árak 50 kilogrammonként.

	Kezdeti	Változás
Buza októberre	1215	1220—1213
Buza ápril	1234	1234—1223
Rozs okt.	1035	1035—1043
Rozs ápril	1065	1063—1068
Zab októberre	951	950— —
Zab ápril	972	975— —
Tengeri szept.	—	— — —
Tengeri máj. 1912	878	872— 874

Budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsdén nyugodt megnyitás után meg-hírek ellensúlyozták a háború okozta aggodalmakat szilárdult az irányzat, mert a kedvező belpolitikai dan zárult. A készáru piacon a Cukor és a Tannin. Az értékek ára 2—3 koronával emelkedett és szilár-részvény jelentősen javult.

Csak azoknak a cigarettázóknak

a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel többet kiadni.

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
70 " 12 "

Vedély 1 doboz (100) huvely 70 "

Bárki feladja címet egy levelezőlapon

HALASZ FERENCNEK
Budapest VII. Nefelejts utca 4.

Kap próbát 2 könyvecskét ingyen és bérmentve

Gróf Metternichre a lapok nyomattalanok de minden lapocskában benne van a vedély és a gyáros aláírása

MODIANO' viznyomással

Kapható az összes tőzsdékben. 343

Kipróbált megbízható
Zseb, inga, fali és ébresztő órákat
legszebb ékszereket
jótállással legcélszerűbben
Kurián Gyula
elősmert johirnevű 1520
művésznél szerezzük be.
Debrecen, Piac-u. 42. sz.
Ahol javítások is a legjobban és legolcsóbban, jótállással készülnek

Szüretelők
figyelmébe!
Használt és új boroshordók minden nagyságban jutányos áron kaphatók 1830
Első debreceni hordógyáramban.
Javításokat elfogadok.
Báró Györfy Miklós
Nap-utca 4. sz.

Mindenféle
villamos berendezéseket,
legjobban, gyorsan és jutányosan készít
Földvári L.
Legjobb gyártmányú motorok, Wolfram-égők, csillárok telefonok, csengők, villanyozó gépek és alkatrészek legnagyobb raktára
Üzleti telefon 168. 1647 Gyári telefon 816

Telofon 632. Alapított 1893. évben. Telofon 632

Halmágyi

női- és leány felöltők legnagyobb áruházában, Piac, a főpostával szemben

Megérkeztek

Az őszi és téli idény újdonságai. Női felöltők, Costümök, pongyolák Blousok, aljak és alsó szoknyákban.

Eredeti párisi és berlini Modellek.
Szolid olcsó árak. 1803 Előzékeny, pontos kis zolgálat

Modern villamos berendezések
 világítás, Dynamó és Motorberendezések. Szakszerű munka előnyös ár nagyraktár különleges csillárakból, Wolf-ram lámpákból.
 Fazekas Imréné Piac-u. 83. Telefon 567. sz.

A Főter legélénkebb helyén
 hat utcai szobából álló modern lakosztály minden mellékkel november 1-ére kiadó.
 1963
 Cím a kladóhivatalban.

ÁRNYÉK HAJTÁS
 SZAKSZERŰ-IZLÉSEK
 NYOMDÁSZAT
 PÉNZINTÉZETEK-KERESKEDELMI-IPARVÁLLALATOK
 MIHÁLY SAMUEL
 TELEFON: 106.

Értesítés.
 A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy **butor üzletemet** az utcai helyiségből ugyanazon háznak hol eddig is volt Piac-utca 44. sz. Dr. Ujfalussy ház udvari helyiségébe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mindenféle stílusú asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyasszonyi kelengyék azonnal készen. Tisztességes és pontos kiszolgálás.
 1753
Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely Debrecen, Piac 44. az udvarban. Telefon 377.

Versenypályázati hirdetmény.

Csatári Imre ur részére **Kunmadarason építendő lakóházra** illetve **urilakra**

ezennel pályázatot hirdetek.
 A tervrajzok **Bán Ferencz** tiszafüredi lakosnál tekinthetők meg, a ki bővebb felvilágosítással is szolgál. A költségvetések Bán Ferencz tiszafüredi lakoshoz nyújtandók be. **folyó hó 30-ig** bezárólag.
 Kelt Tiszafüreden, 1911. október hó 8.
Bán Ferencz, Tiszafüred.

Már MEGNYILT
 a Rózsa féle üzlet.
(október 10-én)
 a Kistemplombazárban.
 Ujjonnan felszerelve női felöltők és kalapokban dúsz választékban.
 1964

Lázár István
 kocsigyártó
 Debrecen, Hatvan-u. 22.
 Raktáron tart mindennemű saját gyártmányú uri hintó- és hajtó-kocsikat. Régi kocsikat becserél.
 Megrendeléseket gyorsan és a legfontosabban eszközöl.
 Javításokat elfogad. 1134

HA állatorvosra van szüksége telefonáljon 558
Szászló Zsigmond
 állatorvosi rendelőjébe
 Rákócy-utca 3 szám. 1622

Telefon sz. 29.

Tóth Gyula
 vaskereskedése Debrecenben
Piacz-utca 20. szám.
 Legnagyobb raktár hazai és Budweiseri gyártmányú porcellán kályhákban valamint Meidinger rendszerű és folytonégőkályhákban.
 Vasbutorok, gyermekágyak és kocsik, fürdőkádak, jógyszerények, fényezett fémárak és konyhafelszerelések, tornyos és francia, valamint porcellán burkolatu konyhák. 1604
 Szerszámok minden iparághoz, építési vasalások, vasgerendák stb.
 Árlap 1000-nél több ábrával ingyen és bérmentve.
 Fegyverek és vadászati felszerelési cikkek különlegességi raktára.
 Külön képes árlap ingyen és bérmentve.

„Ursus” borsajtók
 a legerősebb felsőnyomású acélgerenda rendszerben 3 erőáttétellel;
 tömlők, fejtősapok és pincefelszerelések.

Minden szá egyszeri beiktatása petit betűből 5 fillér. Vastagabb betűből 10 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk lejjelítést, csak a válasza szükséges bélyeggel kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre fizetendő. Vidékről apró hirdetések díja levéljegyekben is beküldhető.

Levelezés.

Fekete
gyémántok-nak a kért helyen levele van. 1999

Ajánlat.

Gummi
haszfűző a legújabb! Kaptollak olcsó árakban! Kötött női felöltők nagyválasztékban! Benyáts Emilnél Debrecen Főter. 684

56
fillérbe kerül egy pár férfi vagy női harisnya fejles pamuttal együtt, Benyáts E. harisnyagyára Debrecen. 674

Lucerna
friss vágású, dus, tömött növéssel otenként 8 fillérről kapható Biró Pálnak miképeési országút mellett eső kertgazdaságában. 1912

Regény
olvasók lapunk kiadóhivatalában megszerezhetik a Kis angyalom című regényt nyolcovan fillérről. Diszkótésben 1 korona, 20 fillérről. Báthoriék Ibojkája regény 80 fill.

Magánjelenet
„Nem házasodom meg soha”, magánjelenet. Irta: Than Gyula. Kapható lapunk kiadóhivatalában 30 fillérről. **Paraszthűség.** Népszinnű 3 felvonásban. Irta: Than Gyula. Kapható lapunk kiadóhivatalában egy koronáért.

Felsőbb
osztályú gimnázista al sőbb osztályú tanulók tanítását elvállalja. Címét a kiadóhivatalba kérek leadni. 774

Modern
3-4 szobás utcai lakás Hüvelyes-u. 10. november 1-re kiadó. 1944

Kereslet.

Árpaaszalma
nagyobb mennyiségben is megvételre keresetnek. Cím a kiadóhivatalban. 71

Egy
szobát keres magános ur. Ajánlatot „Egy szoba címre a kiadóba kér. 784

Egy
jó megjelenésű ügyes nő műszaki üzletbe, mint kiszolgáló alkalmazást nyer, németül tudó előnyben részesül. Cím a kiadóba. 784

Mindenes leány,
14-16 éves azonnali belépésre keresetnek. Cím a kiadóhivatalban. 504

2-3000

korona óvadékképes gazdatiszt állást keres esetleg más hasonló foglalkozást. 220 Cím a kiadóban.

Börtüzetemben
tanulónak és küldöncnek egy-egy flu felvétetik, Markbr-it Csapó 79. 1989

Mindenes
leány uri házhoz felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Pénztárosnő
felvétetik Váray József kereskedésében. 1995

Egy
önálló derék-munkás, egy tanulóleány azonnali felvétetik Kossuth 58 keresztépület.

Munkás
lányok és fiatal ember nő mosodába felvétetik, Szalkai-utca 3. 1982

Szobaleány
uri házhoz felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Ügyes
fűszeres segéd azonnali felvétetik és egy tanuló fizetéssel Darvas fűszerüzletben. 1978

Bejárónő
kerestetik azonnali belépésre Baros utca 11 szám 2009

Fiatal
fodrász segéd és tanuló felvétetik Dánielnél, Mester-u. 5. 1996

Fűdét
tölteni hordok szekérel 10 fillérről, kiforrot bort veszek Miklós 53. Telefon 166. 2001

Keresek
egy jókarban levő Wertheim szelvényt. Cím Lefkovits Jakab Sámson. 2010

Több
évi gyakorlattal bíró uri asszony elvállal monogram varrást és bármilyen himzést, Nyomatató-u. 22. 1998

Tanuló
fizetéssel felvétetik Apródy József műtőrásnál Piac-u. 12. 2007

Horok
Mihály fűszer és vegyeskereskedésében azonnali egy segéd felvétetik Hajdu szoboszló. 2006

Bármilyen
rajzok készítését olcsón elvállalok. Címek „Rajz” jelgére kiadóba kéretnek. 2015

Kisasszony
szépirással felvétetik Konekalmefestőnél, Arany János 10. 2016

Jóírású
fiatal ember raktárnoknak felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 2013

Fodrászsegéd
azonal alkalmazást nyer Szilágyi György fodrásznál, Csapó-u. 2011

Fűszeres
tanuló felvétetik Darvay és Baginál Csapó-utca. 2018

Egy
zsákvarró leány keresetnek Bergal Dániel zsáküzletében Piac 41, hátul az udvarban. 2012

Rőfős
kereskedősegéd jó eladó azonnali felvétetik Ezry Adolfnál, Hajduszoboszlón 1986

Eladás.

Egy
jókarban levő rövid zongora eladó. Szent Anna-u. 62. 614

Egy
két ló után való új szekér eladó, Naulender Kovács, Miklós 40. 2000

Egy
kredenc, asztal, hat szék eladó, Darabos-u. 9. 2006

Eladó ház
Homokkerten elől a Bujdosó-utca 12 szám. Van rajta 3 szoba 2 konyha, piuce, jó vizű furott kut és szőlős kert. Feltételek kedvezők. Ertekezhetni ott a háznál. 2014

Eladó
használt Automobil, francia gyártmány 18 lóerős 4 hengeres, 5 üléses. Ertekezhetni Németh Béla Kisujszállás. 2004

Hordók,
amelyekben festék volt igen olcsón kaphatók Arany János-utca 47 számu háznál.

Makulatura papír
kapható és nagyobb mennyiséget házhoz szállított a kiadóhivatal.

Riesenner:
folytonegő szék
Kályhák
Jesztina
Lajos-vasúzetében.

Szabászat, varás

és minta rajzolásból egy a francia mint az angol módszer szerint alapos oktatást nyernek csak kizárólag intelligens leányok

özv. Knothy Kovácsné Silye Gabriella

Kossuth-utca 45. szám alatti szabászati és varró iskolájában. Beiratkozás bármely napon, Vasár- és ünnepnapokat kivételével reggel 9-től 12-ig, délután 3-tól 5-ig. 1911

Gyomorgöres, kólíka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkittűbb háziszer a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható: 1737

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban

DEBRECEN.

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Telefon szám nappal 322. (Kossuth-u. 15) — (Éjjel 66. sz. Péterfia-u. 70).

Szives tudomásul!

Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy temetkezési intézetünket a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk új gyászkoosikkal, díszletekkel szereltük fel. Teljes szobabehúzásokat új szabadalmazott készülékünkkel Esztról esztról fertőtlenítve) teljesen szegkek nélkül végezzük. Temetéseket, hullaszállításokat (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végezzük. Elvünk a tisztességes verseny. Csakis személyes meghívásra jelentkezzünk temetések felvétele végett.

Szives további pártfogást kérve maradunk

Tisztelettel

özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

ÜSZÖKET

adunk tenyésztés céljából

kisgazdáknak, gazdaságoknak és uradalmaknak. A tarka fajtiszők és tehének jelenlegi értékét a tenyésztő készpénzzel vagy **2 év után is fizetheti.**

Neuschlosz Testvérek

Eötvös-utca 2 szám Szatmár. A régi Koronával szemben.

Irodai Telefon szám 16.

1433

Gazdasági telefon szám 155.

